

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 27 lipca 2023 r.

DZP.93.88.2020.PD

Decyzja Nr DZP - 39/2023

- I. Na podstawie art. 13v ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych¹, w zw. z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych², po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez AmRest sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu³ (KRS: 0000025220), obejmującego okres lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r., tj. trzy kolejne miesiące, przypadające w okresie 2 lat przed dniem wszczęcia postępowania

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

1. stwierdza naruszenie przez AmRest sp. z o.o. w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r. zakazu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, tj. zakazu z art. 13b ust. 1 Ustawy,
2. nakłada na AmRest sp. z o.o. administracyjną karę pieniężną w wysokości 3 234 224,76 zł (słownie złotych: trzy miliony dwieście trzydzieści cztery tysiące dwieście dwadzieścia cztery 76/100), płatną do budżetu państwa.

¹ Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 711 ze zm.), dalej: „ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych” lub „Ustawa”.

² Dz.U. z 2022 r. poz. 2414, dalej również: „ustawa zmieniająca 2022”.

³ Dalej także: „Strona postępowania” lub „Strona”.

- II. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów⁴ w związku z art. 13h ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego⁵ w związku z art. 13q ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

1. obciąża AmRest sp. z o.o. kosztami niniejszego postępowania w wysokości 312,00 zł (słownie złotych: trzysta dwanaście 00/100),
2. zobowiązuje AmRest sp. z o.o. do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w terminie 14 dni od dnia, w którym rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów stanie się ostateczne.

⁴ Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 275 ze zm.), dalej: „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów”.

⁵ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.), dalej: „Kodeks postępowania administracyjnego” lub „k.p.a.”

Spis treści

I.	Przebieg postępowania	4
II.	Interes publiczny	10
III.	Przesłanki stosowania ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych	12
IV.	AmRest sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu jako strona postępowania w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.....	13
V.	Ustalenia faktyczne i prawne - naruszenie zakazu przez Stronę.....	14
1.	Wyłączenia podmiotowe i przedmiotowe	15
2.	Świadczenia pieniężne niewymagalne w okresie objętym postępowaniem	16
3.	Świadczenia pieniężne, które stały się wymagalne przed 1 stycznia 2020 r.	16
4.	Świadczenia pieniężne, dla których dokonano korekt księgowych lub wystawione zostały faktury korygujące na pełną wartość świadczenia pieniężnego.....	17
5.	Pozycje zwielokrotnione	17
6.	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę postępowania w terminie	17
7.	Świadczenia pieniężne, wobec których pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego	18
8.	Terminy zapłaty świadczeń pieniężnych	19
9.	Weryfikacja materiału dowodowego	22
10.	Świadczenia pieniężne wymagalne w okresie objętym postępowaniem, niespełnione przez Stronę lub spełnione przez nią po terminie	28
11.	Zakwestionowane świadczenia pieniężne	31
12.	Suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r.	42
VI.	Rozpatrzenie stanowiska Strony zawartego w piśmie z 10 lipca 2023 r. w sprawie postawionego zarzutu.....	45
VII.	Administracyjna kara pieniężna oraz przesłanki odstąpienia od wymierzenia kary	48
1.	Przesłanki odstąpienia od wymierzenia kary	48
1.1.	Przesłanka, o której mowa w art. 13v ust. 6 Ustawy	48
1.2.	Przesłanka, o której mowa w art. 13v ust. 7 Ustawy.....	50
1.3.	Przesłanka, o której mowa w art. 13v ust. 8 Ustawy.....	67
2.	Wymierzenie administracyjnej kary pieniężnej i jej podstawy	73
3.	Przesłanka obniżenia kary o 20% na podstawie art. 13v ust. 3 pkt 1 Ustawy	75
VIII.	Koszty postępowania.....	75
IX.	Pouczenie	76
X.	Wykaz załączników do decyzji	78

I. Przebieg postępowania

- (1) Prezes Urzędu, działając w oparciu o treść art. 13c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, na podstawie danych przekazanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, przeprowadził analizę prawdopodobieństwa nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez AmRest sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu.
- (2) Przeprowadzona przez Prezesa UOKiK analiza prawdopodobieństwa wystąpienia opóźnień dała podstawę do przyjęcia, że szacowana wartość świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez AmRest sp. z o.o. w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r. może wyczerpywać przesłanki nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.
- (3) Działając w oparciu o treść art. 13c ust. 2 i art. 13e ust. 2 w związku z art. 13b ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowieniem z 16 grudnia 2020 r. wszczął postępowanie w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez AmRest sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, obejmujące okres lipiec, sierpień, wrzesień 2020 roku, tj. trzy kolejne miesiące, przypadające w okresie 2 lat przed dniem wszczęcia postępowania.
- (4) Pismem z 18 grudnia 2020 r. Prezes UOKiK, działając na podstawie art. 13f ust. 1 i ust. 2 oraz na podstawie art. 13g Ustawy, w celu pozyskania materiału dowodowego niezbędnego do ustalenia stanu faktycznego, wezwał AmRest sp. z o.o. do przekazania dokumentów i informacji dotyczących działalności Strony postępowania, w szczególności w zakresie dokonywanych transakcji handlowych i rozliczeń z kontrahentami, w których Strona była dłużnikiem zobowiązanym do zapłaty świadczenia pieniężnego, a w tym:
 - a) oświadczenia o posiadanym statusie (mikro, mały, średni lub duży przedsiębiorca), w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i art. 108 Traktatu, wskazującego zasady ustalania statusu mikroprzedsiębiorcy, małego przedsiębiorcy i średniego przedsiębiorcy;

- b) dokumentacji opisującej w języku polskim przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, stosownie do treści art. 10 ustawy o rachunkowości⁶;
- c) informacji o zestawieniu kont, stosownie do treści art. 15 ustawy o rachunkowości, a także zestawieniu kont pomocniczych w zakresie rozrachunków z kontrahentami, stosownie do treści art. 16 ustawy o rachunkowości;
- d) informacji o dokonywanych transakcjach handlowych, w których świadczenie pieniężne stało się wymagalne po 1 stycznia 2020 r., poprzez uzupełnienie tabeli w strukturze stanowiącej załącznik do wezwania (Tabela nr 1) według określonych kryteriów;
- e) plików JPK_VAT, w części dotyczącej ewidencji zakupów VAT, o których mowa w treści art. 193a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa⁷ za miesiące: wrzesień 2019 r., październik 2019 r., listopad 2019 r., grudzień 2019 r., styczeń 2020 r., luty 2020 r., marzec 2020 r., kwiecień 2020 r., maj 2020 r., czerwiec 2020 r., lipiec 2020 r., sierpień 2020 r., wrzesień 2020 r. w strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej;
- f) plików JPK_WB, zawierających wyciągi bankowe dotyczące każdego z rachunków bankowych stosowanych do rozliczeń z kontrahentami z tytułu odpłatnej dostawy towarów lub odpłatnego świadczenia usług, za okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia wypełnienia Tabeli nr 1, w zakresie obciążeń rachunków bankowych, w strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej;
- g) przekazania informacji, co do okoliczności opisanych w treści art. 13v ust. 6, ust. 7 lub ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, tj. okoliczności, w których Prezes UOKiK odstępuje od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, gdy:
 - wartość niespełnionych lub spełnionych po terminie przez Stronę postępowania świadczeń pieniężnych, za które obliczono by jednostkowe kary, jest równa lub mniejsza od wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie przez Stronę w okresie objętym postępowaniem (ust. 6),

⁶ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), dalej: „ustawa o rachunkowości”.

⁷ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 72 ze zm.), dalej: „Ordynacja podatkowa”.

- nadmierne opóźnienie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych nastąpiło na skutek działania siły wyższej (ust. 7),

lub może odstąpić od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, gdy:

- zachodzą inne uzasadnione przypadki (ust. 8).

- (5) Pismem z 5 stycznia 2021 r. Strona postępowania przekazała pełnomocnictwo udzielone [informacja prawnie chroniona] do reprezentowania AmRest sp. z o.o. w postępowaniu w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w transakcjach handlowych, prowadzonym przez Prezesa UOKiK. Ponadto Strona postępowania złożyła wniosek o przedłużenie terminu na przekazanie informacji i dokumentów wskazanych w wezwaniu z 18 grudnia 2020 r. - do 1 marca 2021 r.
- (6) Pismem z 8 stycznia 2021 r. Prezes UOKiK przedłużył termin na przekazanie dokumentacji do 28 lutego 2021 r., wzywając dodatkowo Stronę postępowania do przekazania listy dostawców towarów lub usług, z którymi Strona związana była transakcjami handlowymi, w okresie objętym postępowaniem.
- (7) Pismem z 18 stycznia 2021 r. Strona postępowania przekazała żadaną listę dostawców towarów lub usług.
- (8) Pismem z 27 stycznia 2021 r. Strona postępowania przekazała: oświadczenie o posiadanym statusie dużego przedsiębiorcy, dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, informację o zestawieniu kont pomocniczych w zakresie rozrachunków z dostawcami oraz pliki JPK_VAT.
- (9) Pismem z 1 marca 2021 r. Strona postępowania złożyła wniosek o wydanie przez Prezesa UOKiK postanowienia o ograniczeniu prawa wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy.
- (10) Kolejnym pismem z 1 marca 2021 r. Strona postępowania odpowiedziała na wezwanie z 18 grudnia 2020 r., przekazując pozostałe żądane dokumenty, tj.: pliki JPK_WB oraz uzupełnioną Tabelę nr 1 w pliku MS Excel pn. [informacja prawnie chroniona] wraz z wyjaśnieniami w zakresie jej wypełnienia.

W treści pisma Strona poinformowała, że [informacja prawnie chroniona]. Dodatkowo opisany został mechanizm dokonywania potrąceń, zgodnie z którym [informacja prawnie chroniona].

Dodatkowo Strona postępowania podniosła, że w niniejszej sprawie zachodzi przesłanka określona w art. 13v ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. W ocenie Strony, *„Istotny wpływ na niespełnianie lub spełnianie po terminie świadczeń pieniężnych przez Spółkę w okresie objętym postępowaniem wywarł wybuch pandemii wirusa SARS-CoV 2 (wywołującego chorobę Covid-19). Spółka stoi na stanowisku, że okoliczność wybuchu ww. pandemii stanowi okoliczność siły wyższej, w wyniku której doszło do opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.”* Strona wskazała również, że *„Spółka już na ten moment - przez okres niemalże roku - z uwagi na obowiązujące przepisy prawa oraz drastyczną zmianę zachowań konsumenckich, dyktowane pandemią COVID-19, doznaje znaczących ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej na nieznaną dotychczas skalę. (...) Wskazać należy, że w żadnym miesiącu roku 2020 od marca, a także w roku 2021, Spółka nie miała i nie ma możliwości prowadzenia sprzedaży w sposób nieograniczony tak, jak miało to miejsce przed wybuchem pandemii, a okoliczność ta wynika wyłącznie z faktu rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa na świecie oraz wprowadzanych przez organy państwowe przepisów, do których Spółka ma obowiązek się stosować.”* Zgodnie z twierdzeniem Strony postępowania *„[informacja prawnie chroniona]”*.

Strona wyjaśniła także, że [informacja prawnie chroniona]. Na dowód [informacja prawnie chroniona] Strona postępowania przekazała [informacja prawnie chroniona].

Strona wniosła również o odstąpienie od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie art. 13v ust. 8 Ustawy argumentując, że *„w sytuacji, w której Prezes UOKiK uznałby, że wyżej opisane zdarzenia nie mają charakteru zdarzenia siły wyższej, w przekonaniu Spółki - mając na uwadze zwłaszcza fakt, że działa ona w branży, która w sposób szczególny została dotknięta skutkami pandemii koronawirusa (branża gastronomiczna), okoliczności powyższe powinny zostać rozpatrzone (zgodnie z art. 13v ust. 8 Ustawy) jako uzasadnione przypadki, w których Prezes UOKiK może odstąpić od wymierzenia administracyjnej kary o której mowa w art. 13v ust. 1 Ustawy”*.

Strona postępowania wskazała również, że [informacja prawnie chroniona].

- (11) Pismem z 10 marca 2021 r. Strona postępowania przekazała zaktualizowaną Tabelę nr 1 oraz dodatkowe aneksy do umów, porozumienia i korespondencje z kontrahentami odnoszące się do [informacja prawnie chroniona] oraz dokumenty dotyczące dokonywanych kompensat. Ponadto Strona postępowania przedłożyła [informacja prawnie chroniona].

Strona postępowania wyjaśniła [informacja prawnie chroniona], przekazując kopie umów o roboty budowlane oraz prace remontowo-budowlane.

- (12) Postanowieniem z 11 marca 2021 r. Prezes UOKiK odmówił uwzględnienia wniosku o ograniczenie prawa wglądu złożonego przez Stronę postępowania z uwagi na jego bezprzedmiotowość.
- (13) Pismem z 11 czerwca 2021 r. Prezes UOKiK wezwał Stronę postępowania do przesłania dodatkowych wyjaśnień i informacji, tj. przekazania informacji o transakcjach handlowych, z których tytułu Strona postępowania nie otrzymała świadczeń pieniężnych wymagalnych w okresie objętym postępowaniem lub otrzymała je po terminie, w formie uzupełnionej tabeli stanowiącej załącznik do wezwania (Tabela nr 2).
- (14) Pismem z 16 lipca 2021 r. Strona postępowania, w odpowiedzi na wezwanie z 11 czerwca 2021 r. przekazała aktualne pliki JPK VAT oraz JPK WB. Dodatkowo przekazano ewidencję rozrachunków obejmującą należności z tytułu dostarczonych towarów lub wykonanych usług, które stały się wymagalne w okresie od 2 stycznia 2020 roku do 30 września 2020 r.
- (15) Pismem z 30 lipca 2021 r. Strona postępowania przekazała uzupełnioną Tabelę nr 2 zawierającą informację o świadczeniach pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie przez Stronę postępowania oraz udzieliła wyjaśnień w zakresie uzupełnienia Tabeli nr 2. Ponadto przekazano korektę złożonej ewidencji rozrachunków.
- (16) Pismem z 28 lipca 2022 r. (data wpływu 5 grudnia 2022 r.) Strona postępowania poinformowała o zmianie adresu do doręczeń.
- (17) Pismem z 7 lutego 2023 r. Prezes UOKiK wezwał Stronę postępowania do uzupełnienia materiału dowodowego z uwagi na brak możliwości potwierdzenia w odniesieniu do części świadczeń pieniężnych ich wartości w ewidencji podatkowej w plikach JPK_VAT, a także brak możliwości potwierdzenia w wyciągach bankowych w plikach JPK_WB faktu spełnienia części świadczeń pieniężnych. Zobligowano Stronę do wyjaśnienia charakteru zobowiązań, co do których powstała wątpliwość czy stanowią one wynagrodzenie za dostawę towaru lub wykonanie usługi w transakcji handlowej w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Dodatkowo Prezes UOKiK wezwał Stronę postępowania do weryfikacji wskazanych świadczeń pieniężnych w zakresie podanych przez Stronę w Tabeli nr 1 dat zakupu i umownych terminów zapłaty oraz do przekazania kopii umów zawartych z [informacja prawnie chroniona]. Zobligowano Stronę postępowania do wskazania czy w odniesieniu do transakcji handlowych, w których umowny termin zapłaty przekraczał 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury, kontrahenci Strony

postępowania złożyli oświadczenie o posiadaniu statusu dużego przedsiębiorcy, ewentualnie czy Strona postępowania jest w posiadaniu innej wiarygodnej dokumentacji potwierdzającej status przedsiębiorcy.

- (18) Pismem z 8 marca 2023 r. Strona postępowania przekazała dodatkowe pliki JPK VAT, ponadto wyjaśniła, że [informacja prawnie chroniona]. Strona postępowania przekazała wyjaśnienia odnośnie świadczeń pieniężnych, co do których Prezes UOKiK stwierdził rozbieżności między datą zapłaty wskazaną przez Stronę w Tabeli nr 1 a datą operacji widniejącą w JPK WB oraz przekazała dokumenty potwierdzające spełnienie świadczenia pieniężnego wynikającego z faktury o numerze [informacja prawnie chroniona]. Strona postępowania wskazała charakter świadczeń pieniężnych, co do których Prezes UOKiK miał wątpliwości czy stanowiły one wynagrodzenie za dostawę towaru lub wykonanie usługi w transakcji handlowej w rozumieniu przepisów Ustawy. Strona postępowania wskazała również zweryfikowane umowne terminy zapłaty świadczeń pieniężnych objętych wezwaniem. Dodatkowo przekazano dokumenty stanowiące dowód spełnienia świadczeń pieniężnych w drodze potrącenia, a zgodnie z wyjaśnieniami Strony [informacja prawnie chroniona].
- (19) Pismem z 17 marca 2023 r. Strona postępowania przekazała pliki JPK VAT za lipiec i sierpień 2020 r.
- (20) Pismem z 24 marca 2023 r. Strona postępowania przekazała wyjaśnienia dotyczące świadczeń pieniężnych, wobec których zidentyfikowano różnice w zakresie kwot brutto wskazanych w Tabeli nr 1 i zawartych w ewidencji JPK VAT oraz niezgodności numerów dowodów zakupu. Strona postępowania przekazała dokumenty potwierdzające spełnienie świadczeń pieniężnych, które wskazała jako [informacja prawnie chroniona]. Zgodnie z wyjaśnieniami Strony [informacja prawnie chroniona]. Dodatkowo Strona postępowania załączyła kopie umów zawartych z kontrahentami [informacja prawnie chroniona]. Strona postępowania wyjaśniła, że [informacja prawnie chroniona].
- (21) Pismem z 11 kwietnia 2023 r. Strona postępowania przekazała kopie faktur, rachunków oraz not księgowych dotyczących świadczeń pieniężnych, których weryfikacja w ewidencji JPK VAT nie była możliwa. Przekazano również kopię umowy zawartej z [informacja prawnie chroniona]. Strona postępowania przekazała posiadane przez nią informację odnośnie zapytania Prezesa UOKiK „czy kontrahenci Strony złożyli oświadczenie o posiadaniu statusu dużego przedsiębiorcy, ewentualnie czy Strona jest w posiadaniu innej wiarygodnej dokumentacji potwierdzającej status przedsiębiorcy”. Strona udzieliła również wyjaśnień w stosunku do świadczeń pieniężnych, dla których umowny termin zapłaty został wskazany

przed datą zakupu lub został ustalony na dzień dokonania zakupu, zgodnie z którymi [informacja prawnie chroniona].

- (22) Pismem z 18 kwietnia 2023 r. Strona postępowania przekazała kopie dokumentów dotyczących świadczeń pieniężnych, wobec których umowny termin zapłaty został wskazany [informacja prawnie chroniona]. Zgodnie z wyjaśnieniami Strony [informacja prawnie chroniona].
- (23) Pismem z 2 czerwca 2023 r. Strona postępowania przekazała tabelę w pliku o nazwie „Załącznik nr 1-14 - AmRest sp.z o.o._pytania 10_11_dostane” będącą załącznikiem do pisma z 18 kwietnia 2023 r.
- (24) Pismem z 16 czerwca 2023 r. Prezes Urzędu działając w oparciu o treść art. 74 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 9 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 13h ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych poinformował Stronę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w sprawie i dokonanych na tej podstawie ustaleniach faktycznych i prawnych. W przedmiotowym piśmie Prezes Urzędu opisał szczegółowo przedstawiony Stronie postępowania zarzut nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, poprzez wskazanie świadczeń pieniężnych, które Prezes Urzędu uznał za niespełnione w okresie objętym postępowaniem oraz spełnione po terminie. W przedmiotowym piśmie Prezes Urzędu poinformował również Stronę postępowania o jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym - zgodnie z przepisem art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego - w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma.

II. Interes publiczny

- (25) Zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów. Stosownie do przepisu art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu prowadzona jest w interesie publicznym. Zatem w związku z faktem, iż na podstawie treści art. 13c ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, postępowanie w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych prowadzi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, kompetencje te należy powiązać z delegacją wskazaną w treści art. 31 pkt 17 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który stanowi, że Prezes Urzędu wykonuje inne zadania określone w ustawie lub ustawach

odrębnych. W ten sposób działania podejmowane w ramach ochrony rynku na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, podejmowane są w interesie publicznym.

- (26) Interes publiczny dotyczy ogółu, nieokreślonej z góry liczby osób. Jego naruszenie zachodzi głównie wtedy, gdy działaniem danego przedsiębiorcy zagrożony jest interes ogólnospołeczny lub jakiś szerszy krąg uczestników. Nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, tj. nierzetelne regulowanie własnych zobowiązań jest niewątpliwie takim zagrożeniem, ponieważ negatywnie wpływa na rozwój gospodarki, przyczyniając się do powstawania zatorów płatniczych.
- (27) Interes publiczny nie jest pojęciem stałym, a jest konkretyzowany w każdej sprawie. Przedmiotem niniejszego postępowania jest nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez Stronę w ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publiczny, gdyż wiąże się z ochroną praw nieograniczonego kręgu podmiotów - nie tylko tych podejmujących współpracę ze Stroną postępowania, która - w ocenie Prezesa Urzędu - nadmiernie opóźnia się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, ale również innych, które ze względu na efekt domina konsekwentnie doświadczają negatywnych skutków tych opóźnień w płatnościach. Takie działanie wywołuje niekorzystne skutki na rynku, zniekształcając, ograniczając albo eliminując na nim konkurencję, negatywnie wpływając na całe otoczenie gospodarcze, w jakim funkcjonują strony transakcji handlowych - powodując m.in. ograniczenia inwestycji czy redukcje zatrudnienia - przez co opisane działanie, przyczynia się do powstawania tzw. zatorów płatniczych i narusza interes ogólnospołeczny uczestników rynku.
- (28) Z powyższych względów, w niniejszej sprawie została spełniona przesłanka naruszenia interesu publicznego, a zatem istniały podstawy dla przeprowadzenia analizy zachowań Strony postępowania w świetle zakazu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.
- (29) Takie stanowisko konsekwentnie prezentuje Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Sąd ten stoi na stanowisku, dotyczącym wykładni pojęcia interesu publicznego, wskazując, że publiczny znaczy dotyczący ogółu, dotyczący ogółu a nie jednostki czy też określonej grupy. W treści orzeczenia z dnia 27 czerwca 2001 r., sygn. akt XVII Ama 92/00, Sąd Antymonopolowy stwierdził, że: „(...) Interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i stałym. W każdej sprawie winien on być ustalony i konkretyzowany, co do swych wymagań. Organ administracji publicznej (a więc także Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów) powinien,

w toku postępowania i przy wydawaniu decyzji, być rzecznikiem tego interesu, albowiem wynika to z jego zadań w strukturze administracji publicznej. Zatem podstawą do zastosowania przez Prezesa Urzędu przepisów ustawy antymonopolowej winno być uprzednie stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie interes prawny jednostki czy też grupy”.

- (30) Podobnie Sąd Najwyższy w treści orzeczenia z dnia 29 maja 2001 r., sygn. akt I CKN 1217/98 stwierdził, że ustawa antymonopolowa ma charakter publicznoprawny, zatem jej celem jest służyenie interesom publicznym. Ingeruje, gdy w wyniku pewnych ogólnych zjawisk zagrożona jest sama instytucja konkurencji. Nie odnosi się do ochrony roszczeń indywidualnych.

III. Przesłanki stosowania ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych

- (31) Zgodnie z treścią art. 13b ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, zakazane jest nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez podmioty, o których mowa w art. 2, niebędące podmiotami publicznymi.
- (32) Stosownie do art. 13b ust. 2 Ustawy, określającego znamiona deliktu administracyjnego, nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez podmiot, o którym mowa w art. 2, niebędący podmiotem publicznym, ma miejsce w przypadku, gdy w okresie 3 kolejnych miesięcy suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez ten podmiot wynosi co najmniej 2 000 000 złotych. W odniesieniu do postępowań wszczynanych w latach 2020 i 2021, nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych ma miejsce, gdy suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez ten podmiot wyniesie co najmniej 5 000 000 zł - stosownie do treści art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych⁸.
- (33) W treści art. 4 pkt 1 ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych wskazuje, że transakcja handlowa oznacza umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Umowy te (transakcje handlowe), posiadają zatem następujące cechy:
- są umowami odpłatnymi;

⁸ Dz.U. z 2019 r. poz. 1649 ze zm.

- przedmiotem umów jest dostawa towarów lub świadczenie usług;
- stronami tych umów są podmioty, o których mowa w art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych;
- zostały zawarte w związku z prowadzoną przez te podmioty działalnością.

(34) Świadczenia pieniężne, w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych stanowią wynagrodzenie za dostawę towaru lub świadczenie usług w transakcjach handlowych.

(35) Dla stwierdzenia czy doszło do nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez Stronę postępowania, w toku niniejszego postępowania niezbędne jest wykazanie kumulatywnego spełnienia poniższych przesłanek:

- posiadanie przez Stronę postępowania statusu przedsiębiorcy w rozumieniu art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych;
- nieposiadanie przez Stronę postępowania statusu podmiotu publicznego;
- zawieranie transakcji handlowych w rozumieniu art. 4 pkt 1 Ustawy, w związku z prowadzoną przez strony tych umów działalnością;
- nadmierne opóźnianie się przez Stronę postępowania ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem - stosownie do art. 13b Ustawy.

IV. AmRest sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu jako strona postępowania w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych

(36) Adresatem zakazu, o którym mowa w art. 13b Ustawy, są podmioty wymienione w art. 2 Ustawy, niebędące podmiotami publicznymi, który w punkcie 1 stanowi, iż przepisy Ustawy stosuje się do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców⁹.

(37) Zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.

(38) AmRest sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000025220 (Regon: 011565564, NIP: 5260211104). Strona postępowania prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotem przeważającej działalności AmRest sp. z o.o. jest m.in. prowadzenie

⁹ t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 221, dalej: „ustawa Prawo przedsiębiorców”.

restauracji i innych stałych placówek gastronomicznych. Kapitał zakładowy AmRest sp. z o.o. należy w całości do podmiotu prywatnego.

Dowód: Odpis z KRS Strony postępowania z dnia 11 grudnia 2020 [k. 1-5]

- (39) Mając na uwadze powyższe, nie ulega wątpliwości, że Strona niniejszego postępowania, jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadząca działalność gospodarczą związaną z prowadzeniem restauracji i innych stałych placówek gastronomicznych, mieści się w zakresie podmiotowym przepisów Ustawy, określonym w jej art. 2 pkt 1. Tym samym, może być ona adresatem decyzji Prezesa Urzędu stwierdzającej nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, a zatem naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 13b ust. 1 Ustawy.
- (40) Prezes Urzędu ustalił, że Strona postępowania nie jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu¹⁰, o którym mowa w art. 4 pkt 5 Ustawy. Powyższe daje podstawę do stwierdzenia, że jest ona dużym przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 6 Ustawy. Dokonując tych ustaleń Prezes Urzędu oparł się na informacjach uzyskanych od Strony i złożonym przez nią oświadczeniu, uznając je za wiarygodne.

Dowód: Pismo Strony postępowania z 22 stycznia 2021 r. [k. 34-44]

- (41) Jednocześnie, w związku z tym, że kapitał zakładowy Strony postępowania należy w całości do podmiotu prywatnego, Strona postępowania nie posiada statusu podmiotu publicznego.

Dowód: Odpis z KRS Strony postępowania z 11 grudnia 2020 r. [k. 1-5]

- (42) Mając na uwadze powyższe, Strona postępowania może być adresatem decyzji, o której mowa w art. 13v ust. 1 Ustawy.

V. Ustalenia faktyczne i prawne - naruszenie zakazu przez Stronę

- (43) Prezes Urzędu poddał analizie informacje i dowody dotyczące świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych, wskazanych przez Stronę postępowania w uzupełnionej Tabeli nr 1 przekazanej w plikach o nazwie [informacja prawnie chroniona]

¹⁰ Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 187/70 z 26.6.2014, dalej: „Załącznik nr I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.”.

oraz [informacja prawnie chroniona] załączonych do pisma z 10 marca 2021 r. (dalej zbiorczo: „Tabela nr 1”) i wyłączył od rozstrzygania świadczenia pieniężne nieobjęte zakresem przedmiotowym lub podmiotowym Ustawy lub okresem objętym postępowaniem, a w odniesieniu do pozostałych świadczeń pieniężnych ocenił terminowość ich spełnienia.

1. Wyłączenia podmiotowe i przedmiotowe

- (44) W pierwszej kolejności, Prezes UOKiK wyłączył z prowadzonego postępowania świadczenia pieniężne wynikające z transakcji handlowych nieobjętych zakresem podmiotowym Ustawy oraz inne świadczenia o charakterze pieniężnym nieobjęte jej zakresem przedmiotowym.
- (45) W ten sposób jako niepodlegające weryfikacji w toku postępowania pod kątem ich terminowego spełniania Prezes Urzędu uznał:
- a) świadczenia pieniężne, wynikające z transakcji handlowych, w których kontrahentami Strony postępowania - drugą stroną transakcji handlowych nie były podmioty wymienione w art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych;
 - b) świadczenia o charakterze pieniężnym niestanowiące wynagrodzenia za dostarczone towary lub wykonane usługi w transakcjach handlowych, w rozumieniu art. 4 pkt 1a ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.
- (46) Świadczenia te zostały wyszczególnione w Tabeli W.1a stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej decyzji.
- (47) Ponadto, na podstawie wyjaśnień Strony i przedstawionych przez nią dowodów, Prezes Urzędu wyłączył od rozstrzygania w toku postępowania zobowiązania Strony wobec dostawców, [informacja prawnie chroniona]. Świadczenia te zostały wyszczególnione w Tabeli W.1b stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej decyzji.
- (48) Pismem z 10 lipca 2023 r. Strona wypowiedziała się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie oraz zgłoszonych żądań wskazując między innymi, że [informacja prawnie chroniona]. Strona wskazała na pozycje oznaczone w Tabeli nr 1 liczbami porządkowymi: [informacja prawnie chroniona].
- (49) Prezes Urzędu przeanalizował zapisy w tabelach przekazanych Stronie wraz z zawiadomieniem z 16 czerwca 2023 r. i stwierdził, że zakwestionowane przez Stronę pozycje [informacja prawnie chroniona].

Dowód: Umowy załączone do pisma Strony postępowania z 1 marca 2021 r. [k. 81-210]

- (50) Oznacza to, że kwota, o której mowa powyżej [informacja prawnie chroniona]. Tym samym nie odnoszą się do niej wyłączenia przedmiotowe [informacja prawnie chroniona].

2. Świadczenia pieniężne niewymagalne w okresie objętym postępowaniem

- (51) Ponadto, Prezes Urzędu wyłączył od rozstrzygania także te świadczenia pieniężne wynikające z transakcji handlowych, które nie kwalifikowały się do objęcia ich ramami wyznaczonymi przez okres objęty niniejszym postępowaniem, tj. lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r. W tym zakresie, Prezes UOKiK wyłączył od rozstrzygania, świadczenia pieniężne, które nie były wymagalne w okresie objętym postępowaniem, a w tym:

- a) świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę przed okresem objętym postępowaniem, tj. przed 1 lipca 2020 r. wyszczególnione w Tabeli W.2a stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszej decyzji;
- b) świadczenia pieniężne, które stały się wymagalne po okresie objętym postępowaniem, tj. po 30 września 2020 r. wyszczególnione w Tabeli W.2b stanowiącej załącznik nr 4 do niniejszej decyzji.

- (52) Prezes Urzędu uznał za wymagalne po okresie objętym postępowaniem świadczenia pieniężne, wobec których Strona przedstawiła kopie zawartych porozumień oraz aneksów do umów. W piśmie z 5 marca 2021 r. Strona postępowania wskazała, że [informacja prawnie chroniona]. Na podstawie przekazanej dokumentacji, dla świadczeń pieniężnych [informacja prawnie chroniona], Prezes Urzędu ustalił terminy zapłaty [informacja prawnie chroniona] i uznał je za spełnione w terminie lub niewymagalne w okresie objętym postępowaniem.

3. Świadczenia pieniężne, które stały się wymagalne przed 1 stycznia 2020 r.

- (53) Poza rozstrzygnięciem w niniejszym postępowaniu pozostają także świadczenia pieniężne, których termin zapłaty przypadał przed 1 stycznia 2020 r. - w świetle art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych. Przywołany przepis stanowi, że nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych może być stwierdzone także w przypadku świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych przed dniem 1 stycznia 2020 r., z tym że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ustalając wystąpienie takiego nadmiernego opóźniania się, w przypadku takich transakcji handlowych, uwzględnia jedynie te świadczenia pieniężne, które stały się wymagalne po tym dniu. Świadczenia te zostały wyszczególnione w Tabeli W.3 stanowiącej załącznik nr 5 do niniejszej decyzji.

4. Świadczenia pieniężne, dla których dokonano korekt księgowych lub wystawione zostały faktury korygujące na pełną wartość świadczenia pieniężnego

- (54) Ponadto, na podstawie wyjaśnień Strony i przedstawionych przez nią dowodów, Prezes Urzędu wyłączył od rozstrzygania w toku postępowania świadczenia pieniężne wynikające z transakcji handlowych udokumentowanych fakturami VAT, dla których kontrahenci Strony wystawili faktury korygujące na pełną wartość świadczenia pieniężnego wynikającego z faktury pierwotnej lub też Strona dokonała korekt księgowych na pełną wartość świadczenia pieniężnego (storno techniczne). Zgodnie z art. 25 ustawy o rachunkowości, błędy w zapisach ksiąg rachunkowych poprawia się albo przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej (ust.1), albo przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów (ust.2)¹¹. W konsekwencji, Prezes Urzędu uznał, że w sytuacji sprostowania błędu księgowego do całości kwoty występującej w pierwotnym dowodzie księgowym, należy uznać, że wskazana dokumentacja nie odzwierciedla faktycznych zdarzeń gospodarczych (tj. nie doszła do skutku transakcja handlowa - nie dostarczono towarów lub nie wykonano usług stanowiących podstawę do żądania spełnienia świadczenia pieniężnego przez Stronę postępowania i podstawę do wystawienia faktury VAT). Świadczenia te zostały wyszczególnione w Tabeli W.4 stanowiącej załącznik nr 6 do niniejszej decyzji.

5. Pozycje zwielokrotnione

- (55) W wyniku analizy materiału dowodowego, Prezes Urzędu wyodrębnił z przekazanej przez Stronę Tabeli nr 1 świadczenia pieniężne, które zostały ujęte wielokrotnie. Prezes Urzędu ustalił okoliczności odnoszące się do świadczeń pieniężnych wynikających z unikatowych numerów dowodów zakupu zidentyfikowanych w ewidencji JPK_VAT, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących ich spełnienia wynikających z tych wielokrotnych zapisów księgowych, jednak pozycje zwielokrotnione wyłączył z rozstrzygania w zakresie sumy świadczeń pieniężnych spełnionych po terminie lub niespełnionych w okresie objętym postępowaniem. Świadczenia te zostały wyszczególnione w Tabeli W.5 stanowiącej załącznik nr 7 do niniejszej decyzji.

6. Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę postępowania w terminie

- (56) Na poczet ustalenia czy Strona postępowania nadmiernie opóźniła się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem, Prezes Urzędu nie uwzględnił

¹¹ Art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości

również świadczeń pieniężnych, co do których ustalił, że Strona spełniła je przed upływem terminu zapłaty i uznał je za spełnione w terminie.

- (57) Za spełnione w terminie, Prezes Urzędu uznał ponadto świadczenia pieniężne wobec kontrahentów: [informacja prawnie chroniona]. Zgodnie z wyjaśnieniami Strony postępowania [informacja prawnie chroniona]. Powyższe wyjaśnienia zostały udokumentowane przekazanymi kopiami umów z ww. kontrahentami.

7. Świadczenia pieniężne, wobec których pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego

- (58) Kolejną kategorią świadczeń pieniężnych, które Prezes Urzędu pominął od rozstrzygania, są świadczenia pieniężne, wobec których pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, w zakresie ich wymagalności w okresie objętym postępowaniem bądź w zakresie ich terminowego spełnienia. Wypada zauważyć, że postępowanie dowodowe w kodeksie postępowania administracyjnego zostało uregulowane w oparciu o zasadę oficjalności, polegającą na inicjatywie dowodowej organu administracji, który określa kierunek prowadzenia postępowania oraz dowody, jakie są niezbędne do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. Dlatego też organ zobowiązany jest do podejmowania wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego (art. 7 k.p.a. w zw. z art. 13q Ustawy), w tym wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego (art. 7 § 1 k.p.a. w zw. z art. 13q Ustawy), aby na podstawie jego swobodnej oceny stwierdzić, czy zostały udowodnione istotne okoliczności faktyczne sprawy (art. 80 k.p.a. w zw. z art. 13q Ustawy). Powyższe obowiązki w pewnym uproszczonym ujęciu można przedstawić łącznie jako powinność dowodzenia, zmierzającą do ustalenia podstawy rozstrzygnięcia zgodnej z prawdą obiektywną. Może jednak dojść do takiej sytuacji, że mimo przeprowadzenia wnikliwego postępowania wyjaśniającego, tj. po podjęciu wszelkich czynności dowodowych niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia sprawy, wciąż pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, w zakresie nałożenia na stronę obowiązku lub odebrania stronie uprawnienia.
- (59) Stosownie zaś do treści art. 81a Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 13q Ustawy, jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w tym zakresie pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść strony. Powinna ona mieć zastosowanie, gdy na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego nie można przyjąć, że dana okoliczność została

jednoznacznie wyjaśniona. Istnienie wątpliwości co do stanu faktycznego powinno być przy tym zobiektywizowane w tym znaczeniu, że powinny być one konkretne i realne¹².

- (60) Prezes Urzędu pominął od rozstrzygania świadczenia pieniężne wynikające z dowodów zakupu o numerach: [informacja prawnie chroniona]. Zgodnie z wyjaśnieniami Strony postępowania [informacja prawnie chroniona], natomiast na podstawie przedłożonych dokumentów i udzielonych wyjaśnień nie można było w sposób niebudzący wątpliwości stwierdzić, że świadczenia te były wymagalne w okresie objętym postępowaniem.
- (61) Świadczenia te zostały wyszczególnione w Tabeli W.7 stanowiącej załącznik nr 9 do niniejszej decyzji.
- (62) W celu dokonania opisanych powyżej wyłączeń Prezes Urzędu poddał analizie wszystkie informacje i dane dotyczące transakcji handlowych ujętych przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1. Zawarte w niej informacje i dane stanowiły punkt wyjścia dla zakreslenia przedmiotu postępowania. Ustalenia w tym zakresie były dokonywane sukcesywnie, w toku całego postępowania, na podstawie wyników analizy materiału dowodowego i ostatecznie przedstawiają się, jak poniżej.

8. Terminy zapłaty świadczeń pieniężnych

- (63) Zgodnie z zasadą swobody umów, wyrażoną w przepisie art. 353¹ Kodeksu cywilnego¹³ i w jej granicach, strony zawierające umowę mogą uzgodnić termin spełnienia świadczeń - w tym termin zapłaty świadczenia pieniężnego - według swego uznania, jednak nie może to naruszać obowiązujących ustaw (w tym przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych).
- (64) Uzgodnione terminy zapłaty nie mogą zatem przekraczać maksymalnych terminów zapłaty, o których mowa w art. 7 ust. 2 i art. 7 ust. 2a ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, zamiast postanowień umowy ustalających terminy zapłaty z naruszeniem ww. przepisów stosuje się terminy zapłaty ustalone zgodnie z zasadami określonymi w art. 13 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 Ustawy, tzn. stosuje się terminy zapłaty wynoszące 60 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub

¹² Joanna Smarż, „Zasada in dubio pro libertate w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego”, *Studia prawnicze*, Zeszyt 4 (212)/2017.

¹³ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1360 ze zm.) dalej: „Kodeks cywilny” lub „k.c.”).

rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi albo liczonych zgodnie z art. 7 ust. 4 lub art. 9 ust. 2 Ustawy (dalej: „maksymalny termin zapłaty”).

(65) Dokonując ustaleń w zakresie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, zgodnie z art. 7 ust. 2 Ustawy w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych, w przypadku:

- a) świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych przed 1 stycznia 2020 r.,
- b) świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych od 1 stycznia 2020 r. w relacjach symetrycznych¹⁴,
- c) świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych od 1 stycznia 2020 r. w relacjach asymetrycznych¹⁵, w których dłużnikiem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca, a wierzycielem jest duży przedsiębiorca,

Prezes Urzędu przyjął, że uzgodniony przez strony transakcji handlowej termin zapłaty może być dłuższy niż 60 dni liczone od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, pod warunkiem, że strony w umowie wyraźnie tak ustalą i pod warunkiem, że ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela. W stosunku do tych transakcji handlowych Prezes Urzędu ustalał, których świadczeń pieniężnych Strona postępowania nie spełniła w okresie objętym postępowaniem lub spełniła po upływie umownego terminu zapłaty, wskazanego przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1 w kolumnie „Termin płatności wg umowy”.

(66) Z kolei, zgodnie z przepisem art. 7 ust. 2a Ustawy w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych, w stosunku do świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych od 1 stycznia 2020 r. w relacjach asymetrycznych, w których dłużnikiem jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca¹⁶, Prezes Urzędu przyjął, że uzgodniony przez strony umowy termin zapłaty nie może przekraczać 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi.

(67) W konsekwencji, dokonując analizy materiału dowodowego, Prezes Urzędu - uwzględniając przepis art. 7 ust. 2a Ustawy określający zakres swobody kontraktowej w przedmiocie uzgadniania terminów zapłaty oraz art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy określający skutki prawne jej

¹⁴ Transakcje symetryczne - transakcje handlowe nie będące transakcjami asymetrycznymi.

¹⁵ Transakcje asymetryczne - transakcje handlowe, w których jedna strona ma status dużego przedsiębiorcy, a druga strona status średniego, małego lub mikroprzedsiębiorcy.

¹⁶ Dalej również: „MŚP”.

przekroczenia - ustalił, że w przedmiotowym postępowaniu wystąpiły przypadki, w których umownie ustalone terminy zapłaty świadczeń pieniężnych naruszały maksymalne ustawowe terminy zapłaty. W tych przypadkach, Prezes Urzędu ustalał, których świadczeń pieniężnych Strona postępowania nie spełniła w okresie objętym postępowaniem lub spełniła po upływie maksymalnego terminu zapłaty, ustalonego zgodnie z treścią art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy¹⁷.

(68) Ustalając sumę wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych lub spełnionych po terminie, wymagalnych w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r., wskazującą na naruszenie ustawowego zakazu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, o którym mowa w art. 13b ust. 1 i 2 Ustawy, Prezes Urzędu uwzględnił zarówno:

- a) świadczenia pieniężne niespełnione w okresie objętym postępowaniem lub spełnione po umownym terminie zapłaty (gdy uzgodniony przez strony umowy termin zapłaty jest zgodny z przepisami Ustawy),
- b) świadczenia pieniężne spełnione wprawdzie w terminie zapłaty uzgodnionym przez strony transakcji handlowej, ale z naruszeniem art. 7 ust. 2a Ustawy.

(69) Ustalenia dotyczące liczby dni opóźnienia ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, poczynione zostały przez Prezesa UOKiK w oparciu o następujące założenia, wynikające z treści przepisów Ustawy:

- a) w stosunku do świadczeń pieniężnych, w których ustalony przez strony umowy termin zapłaty był zgodny z przepisami Ustawy:
 - w przypadku świadczeń pieniężnych niespełnionych w okresie objętym postępowaniem, długość opóźnienia liczona była od dnia następującego po upływie umownego terminu zapłaty do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, tj. do 30 września 2020 r.,
 - w przypadku świadczeń pieniężnych spełnionych po terminie, długość opóźnienia liczona była od dnia następującego po upływie umownego terminu zapłaty do dnia zapłaty, nie dłużej niż do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, tj. do 30 września 2020 r.,
- b) w stosunku do świadczeń pieniężnych, w których ustalony przez strony umowy termin zapłaty naruszał art. 7 ust. 2a Ustawy:

¹⁷ Zgodnie z treścią art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy: „Zamiast postanowień umowy ustalających termin zapłaty z naruszeniem art. 7 ust. 2a - stosuje się termin zapłaty 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, albo liczonych zgodnie z art. 7 ust. 4 albo art. 8 ust. 5 lub art. 9 ust. 2”.

- w przypadku świadczeń pieniężnych niespełnionych w okresie objętym postępowaniem, długość opóźnienia liczona była od dnia następującego po upływie maksymalnego terminu zapłaty, ustalonego zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy, do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, tj. 30 września 2020 r.,
- w przypadku świadczeń pieniężnych spełnionych po terminie, długość opóźnienia liczona była od dnia następującego po upływie maksymalnego terminu zapłaty, ustalonego zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 Ustawy, do dnia zapłaty, nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, tj. do 30 września 2020 r.

9. Weryfikacja materiału dowodowego

- (70) Mając na uwadze wyżej opisane założenia wynikające z przepisów Ustawy, Prezes UOKiK zweryfikował materiał dowodowy w zakresie spełnienia przesłanek ustawowych potwierdzających nadmierne opóźnianie się przez Stronę ze spełnieniem świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem.
- (71) Weryfikacja polegała na analizie i porównaniu informacji zawartych w zebranych materiale dowodowym, odnoszących się do poszczególnych świadczeń pieniężnych, w szczególności w zakresie: daty wystawienia faktury/rachunku, daty doręczenia Stronie postępowania faktury/rachunku, wartości świadczeń pieniężnych zastrzeżonych jako wynagrodzenie za dostawę towaru lub świadczenie usług, uzgodnionych terminów zapłaty, a także wartości faktycznie spełnionych świadczeń pieniężnych i dat ich spełnienia - informacji uzyskanych od Strony postępowania w zestawieniu z danymi zawartymi w prowadzonej ewidencji podatkowej (w plikach JPK_VAT), w wyciągach bankowych (w plikach JPK_WB) oraz w dokumentach źródłowych, tj. fakturach lub innych dokumentach księgowych, potwierdzeniach przelewu, wydrukach wyciągów bankowych (w strukturze innej niż JPK_WB), wyciągach z ksiąg rachunkowych.
- (72) Punkt wyjścia analizy materiału dowodowego stanowiły ujęte tabelarycznie w plikach pn. [informacja prawnie chroniona] oraz [informacja prawnie chroniona], informacje uzyskane od Strony postępowania o zawieranych przez nią transakcjach handlowych, w których występuje jako dłużnik zobowiązany do spełnienia świadczenia pieniężnego oraz uzgadnianych przez nią terminach zapłaty świadczeń pieniężnych wymagalnych w okresie objętym postępowaniem, a także datach i sposobach zapłaty, które to informacje zostały zbiorczo określone jako „Tabela nr 1”.

- (73) Należy podkreślić, że zwrócenie się do Strony o przekazanie powyższych danych i informacji było uzasadnione tym, że dotyczą one faktów, co do których Strona postępowania posiada kompletną wiedzę, którą mogła przekazać w formie i strukturze wskazanej przez Prezesa Urzędu. To z kolei, umożliwiło Prezesowi Urzędu analizę i ocenę tych informacji w oparciu o całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym na podstawie: dowodów księgowych, umów, a także innych oświadczeń i dokumentów pochodzących zarówno od Strony postępowania jak również jej kontrahentów.
- (74) Prezes UOKiK dokonał ustaleń co do istnienia i wysokości świadczeń pieniężnych, do których spełnienia Strona była zobowiązana w oparciu o dane zawarte w ewidencji podatkowej zawierającej dane niezbędne do prawidłowego sporządzenia deklaracji podatkowej. Obowiązek prowadzenia ewidencji przez Stronę wynika z art. 109 ust. 3 ustawy o VAT¹⁸. Ewidencja ta zawiera w szczególności dane niezbędne do określenia przedmiotu i podstawy opodatkowania, wysokości kwoty podatku należnego, korekt podatku należnego, kwoty podatku naliczonego obniżającej kwotę podatku należnego, korekt podatku naliczonego, kwoty podatku podlegającej wpłacie do urzędu skarbowego lub zwrotowi z tego urzędu, a także inne dane służące identyfikacji poszczególnych transakcji, w tym numer, za pomocą którego kontrahent jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej.
- (75) Na mocy art. 82 § 1b Ordynacji podatkowej¹⁹ Strona postępowania była zobowiązana do przekazywania (bez wezwania organu podatkowego) za pomocą środków komunikacji elektronicznej, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, informacji o prowadzonej ewidencji, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy o VAT, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Ordynacji podatkowej, na zasadach dotyczących przysyłania ksiąg podatkowych lub ich części określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3 Ordynacji podatkowej, za okresy miesięczne w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu, wskazując miesiąc, którego ta informacja dotyczy²⁰. Struktura logiczna postaci elektronicznej ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych jest zapisana w postaci Jednolitego Pliku Kontrolnego z rozszerzeniem .xml (w skrócie JPK_VAT).

¹⁸ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 931), dalej: „ustawa o VAT”.

¹⁹ Według stanu prawnego obowiązującego do 1 października 2020 r. Art. 82 § 1b został uchylony ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1520, ze zm. z Dz.U. z 2020 r. poz. 568, ze zm. z Dz.U. z 2020 r. poz. 1086).

²⁰ P. Pietrasz [w:] *Ordynacja podatkowa. Komentarz aktualizowany*, red. L. Etel, LEX/el. 2021, art. 193(a).

- (76) Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, podstawą do przekazywania przez Stronę postępowania za pomocą środków komunikacji elektronicznej, za każdy miesiąc do urzędu skarbowego dokumentu elektronicznego, który obejmuje deklarację i ewidencję, o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy o VAT jest art. 109 ust. 3b ustawy o VAT. Zgodnie z art. 99 ust. 11c ustawy o VAT plik JPK_V7M zawierający zarówno deklarację VAT, jak i ewidencję VAT - jest przesyłany przez podatnika tylko elektronicznie. Zatem wymagane jest by plik JPK_V 7M spełniał prawne wymogi wzoru dokumentu elektronicznego. Konieczne jest, aby dokument ten był zamieszczony w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych na ePUAP. Wzór dokumentu elektronicznego został określony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych i w zaktualizowanej wersji został umieszczony w Centralnym Repozytorium Wzorów Dokumentów Elektronicznych (CRWDE) na platformie ePUAP (najnowsze wersje plików to JPK_V7M(2), JPK_V7K(2)).
- (77) Stosownie do art. 3 Ordynacji podatkowej poprzez księgi podatkowe rozumie się księgi rachunkowe, podatkową księgę przychodów i rozchodów, ewidencje oraz rejestry, do których prowadzenia, do celów podatkowych, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązani są podatnicy, płatnicy lub inkasenci. Zgodnie z powyższą definicją, ewidencja zakupu JPK_VAT stanowi księgę podatkową i tym samym - w ocenie Prezesa UOKiK - stanowi wiarygodny dowód istnienia i wysokości świadczeń pieniężnych, do których spełnienia zobowiązana była Strona postępowania.
- (78) Przepisy prawa podatkowego (m.in. art. 193a Ordynacji podatkowej) narzucają wymóg udostępniania ksiąg podatkowych i dowodów księgowych w określonym układzie i formacie bez wezwania (dotyczy JPK_VAT) lub na żądanie organów podatkowych (struktura na żądanie to m.in. JPK_WB, JPK_KR). Po wygenerowaniu pliku powstaje zestawienie o ściśle określonym schemacie. Poszczególne struktury logiczne postaci elektronicznej ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych zostały opisane w broszurach informacyjnych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych²¹. Przy weryfikacji poszczególnych struktur logicznych Prezes Urzędu posiłkował się z informacjami zamieszczonymi w BIP w broszurze informacyjnej dot. struktury JPK_VAT(3)_wersja_2018_02_14²² oraz broszurze informacyjnej dotyczącej struktury JPK_WB(3)²³.

²¹ <https://www.gov.pl/web/kas/struktury-jpk/>

²² Broszura informacyjna dotycząca struktury JPK_VAT(3)_wersja_2018_02_14.

²³ Broszura informacyjna dotycząca struktury JPK_WB(3) wydana przez Ministerstwo Finansów, Warszawa, styczeń 2019 r.

- (79) Struktura jednolitego pliku dla ewidencji zakupu i sprzedaży (JPK_VAT) składa się z ewidencji zakupu oraz ewidencji sprzedaży. Na potrzeby prowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalał stan faktyczny dotyczący zobowiązań Strony (opóźniania się przez nią ze spełnianiem świadczeń pieniężnych) w oparciu o dane zawarte w ewidencji zakupu VAT.
- (80) Ewidencja zakupu VAT w strukturze logicznej JPK obejmuje część szczegółową zawierającą dla każdej pozycji (faktury) m.in. następujące dane: nazwę wystawcy, adres wystawcy, NIP lub inny numer służący identyfikacji podatkowej wystawcy, numer faktury, kwotę netto i kwotę podatku naliczonego.
- (81) W oparciu o dane zawarte w ewidencji zakupu w JPK_VAT (JPK_VAT_Zakup) oraz informacje przedstawione przez Stronę w Tabeli nr 1, Prezes Urzędu stwierdził, że Strona postępowania zawierała z kontrahentami umowy, których przedmiotem była odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usług, z których wynikał obowiązek spełnienia przez nią świadczeń pieniężnych stwierdzonych w wystawionych fakturach VAT. Powyższe Prezes UOKiK ustalił w oparciu o zapisy dotyczące dowodów zakupu - faktur VAT wskazanych w Tabeli nr 1, które występowały również w księgach podatkowych w JPK_VAT_Zakup. Prezes Urzędu dokonał również ustaleń co do wysokości świadczeń pieniężnych, do których zapłaty zobowiązana była Strona, w ten sposób, że zweryfikował wartość zobowiązania przedstawioną w Tabeli nr 1 z obliczoną kwotą wartości brutto wynikającą z dowodu zakupu w JPK_VAT_Zakup. Pozostałe kryteria, na podstawie których Prezes Urzędu ustalił istnienie zobowiązania Strony postępowania to NIP dostawcy, a także data wystawienia dowodu zakupu podana w Tabeli nr 1, tożsame z NIP i z datą wystawienia dowodu zakupu w plikach JPK_VAT_Zakup.
- (82) Na mocy art. 13g Ustawy Prezes UOKiK jest uprawniony do żądania od Strony w toku postępowania określonych struktur JPK. W ocenie Prezesa dowody w postaci ksiąg podatkowych, wygenerowanych w strukturach ściśle określonych w przepisach prawa, przesądzają o wiarygodności i mocy dowodowej niniejszego materiału dowodowego. Wskazać należy, iż wytworzenie pliku JPK_VAT przez Stronę dotyczy obowiązków wynikających z posiadania statusu podatnika czynnego VAT, jednakże z uwagi na cechy integralności danych i ich autentyczności (pochodzenia od Strony postępowania) uzasadnione jest posługiwanie się danymi do potwierdzenia zawartych transakcji handlowych Strony z kontrahentami, co do ich istnienia oraz wartości wynikającego z nich świadczenia pieniężnego.
- (83) Należy mieć także na uwadze, iż ustawa o rachunkowości przewiduje dla operacji zakupu i sprzedaży prowadzenie ksiąg pomocniczych, m.in. w celu prawidłowego rozliczenia zobowiązania podatkowego (art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Rejestry VAT stanowią

księgi pomocnicze, będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów związanych z podatkiem od towarów i usług na kontach księgi głównej. Z tego względu, rejestr VAT stanowiący część księgi rachunkowej korzysta z domniemania rzetelności i autentyczności ksiąg rachunkowych oraz wiarygodności i niezaprzeczalności danych w nich zawartych.

- (84) Księgi rachunkowe są prowadzone przez Stronę postępowania przy użyciu [informacja prawnie chroniona].

Dowód: Polityka rachunkowości na elektronicznym nośniku danych dołączonego do pisma z 22 stycznia 2021 r., [k. 44].

- (85) W zakresie w jakim poszczególne świadczenia pieniężne nie znalazły odzwierciedlenia w JPK_VAT_Zakup, Prezes Urzędu wzywał w toku postępowania o wyjaśnienie braków lub nieścisłości oraz przesłanie dokumentów źródłowych odnoszących się do tychże świadczeń - otrzymanych przez Stronę faktur VAT, umów oraz innych dokumentów źródłowych - i w oparciu o te dowody ustalał okoliczności odnoszące się do tychże świadczeń pieniężnych.
- (86) Prezes Urzędu ustalał stan faktyczny odnoszący się do świadczeń pieniężnych spełnionych przez Stronę postępowania przelewem bankowym na podstawie plików na żądanie w strukturze logicznej JPK_WB, stanowiącej jedną ze struktur Jednolitego Pliku Kontrolnego. Struktura JPK_WB dotyczy wyciągu z rachunku bankowego, prowadzonego na podstawie umowy. Plik JPK_WB zawiera zestawienie informacji o przelewach dokonywanych za pomocą rachunku bankowego.
- (87) Wyciąg bankowy jest jednym z dowodów księgowych, które mogą stanowić podstawę zapisów w księgach rachunkowych. Dowód ten jako dowód księgowy spełnia wymagania określone w art. 21 ustawy o rachunkowości. W szczególności zawiera nazwy podmiotów będących stroną operacji, opisy operacji gospodarczych, wartości operacji oraz daty ich dokonania, salda (początkowe i końcowe) środków pieniężnych udokumentowane tym wyciągiem. Niedopuszczalne jest dokonywanie w wyciągu bankowym wymazywania i przeróbek. Bez względu na formę tego dowodu (tradycyjną czy elektroniczną) jest to dowód, który wystawia bank (forma tradycyjna), ewentualnie pochodzi on z systemu finansowo-księgowego banku, dostępnego przez system bankowości elektronicznej (wydruk lub postać elektroniczna JPK_WB²⁴).
- (88) W tym miejscu wskazać należy, że w odniesieniu do świadczeń pieniężnych spełnionych przez Stronę przelewem bankowym, za datę spełnienia świadczenia pieniężnego przez Stronę

²⁴ Broszura informacyjna dotycząca struktur JPK_WB.

postępowania, Prezes Urzędu przyjął datę obciążenia rachunku bankowego Strony, ustaloną na podstawie danych zawartych w plikach JPK_WB (DataOperacji).

(89) Informacje o przeprowadzonych transakcjach na rachunku bankowym w ramach JPK WB obejmują m.in:

- dane identyfikacyjne nadawcy i odbiorcy zlecenia płatniczego - czyli nazwę, adres (o ile taki posiada), NIP lub REGON;
- numer IBAN rachunku, którego dotyczy wyciąg,
- datę i czas obciążenia rachunku nadawcy,
- kwotę i walutę operacji,
- tytuł zlecenia płatniczego,
- saldo rachunku po dokonaniu zlecenia płatniczego.

(90) Ustalenie okoliczności odnoszących się do spełnienia świadczeń pieniężnych przelewem bankowym opierało się przede wszystkim na danych z wyciągów bankowych zapisanych w strukturze JPK_WB odnoszących się do elementu Wyciąg Wiersza: DataOperacji, KwotaOperacji, przy równoczesnym porównaniu ich z informacjami przedstawionymi przez Stronę w Tabeli nr 1 wskazującymi na datę zapłaty oraz kwotę transakcji bankowej.

(91) Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu uznał, że rodzaj informacji zawartych w plikach JPK_WB, źródło ich pochodzenia oraz obiektywny charakter stanowią wiarygodne źródło informacji w powyższym zakresie umożliwiające zweryfikowanie wartości i dat spełnienia przelewem świadczeń pieniężnych opisanych przez Stronę w Tabeli nr 1 - w odniesieniu do świadczeń pieniężnych objętych zakresem niniejszego postępowania.

(92) W przypadku rozbieżności między kwotami lub datami przelewu wskazanymi przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1 a danymi wynikającymi z JPK_WB, Prezes Urzędu wnioskował w toku postępowania o wyjaśnienie braków lub nieścisłości oraz przesłanie dokumentów źródłowych potwierdzających spełnienie tychże świadczeń - potwierdzeń przelewu, wydruków wyciągów bankowych w strukturze innej niż JPK, wyciągów z ksiąg rachunkowych - i w oparciu o te dokumenty, ustalał okoliczności odnoszące się do spełnienia tych świadczeń pieniężnych (m.in. sposób spełnienia, wysokość i datę spełnienia świadczenia pieniężnego).

(93) Pliki JPK_WB stanowią potwierdzenie zapłaty świadczeń pieniężnych dokonanej jedynie przelewem bankowym za pośrednictwem banków krajowych. Z przedstawionych przez Stronę informacji wynika natomiast, że w odniesieniu do części transakcji handlowych rozliczenia stron zostały dokonane ~~[informacja prawnie chroniona] w drodze potrącenia wzajemnych wierzytelności~~. W związku z tym, w tych przypadkach weryfikacja okoliczności

spełnienia świadczeń pieniężnych (data i kwota spełnionego świadczenia pieniężnego) została dokonana w oparciu o inne dowody, aniżeli pliki JPK_WB przedstawione przez Stronę, tj.: wydruki księgowień poszczególnych transakcji handlowych.

(94) W konsekwencji, Prezes Urzędu oparł swoje ustalenia stanowiące podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie na następujących dowodach, które z wyżej wskazanych powodów, uznał za wiarygodne:

(a) Informacjach uzyskanych od Strony postępowania, dotyczących zawieranych transakcji handlowych, przedstawionych w Tabeli nr 1 oraz zawartych w komentarzach do tabel i pismach Strony - w zakresie w jakim były one spójne z resztą materiału dowodowego, w tym z księgami podatkowymi, księgami rachunkowymi oraz dowodami księgowymi;

(b) Częściach ksiąg podatkowych Strony - informacjach zawartych w ewidencjach podatkowych (w plikach JPK_VAT);

(c) Częściach ksiąg rachunkowych Strony:

- wydrukach księgowień konkretnych transakcji handlowych;

(d) Dowodach księgowych:

- fakturach VAT;
- wyciągach bankowych w plikach JPK_WB;
- potwierdzeniach przelewów;

(e) Dokumentach prywatnych:

- umowach;
- korespondencjach elektronicznych.

10. Świadczenia pieniężne wymagalne w okresie objętym postępowaniem, niespełnione przez Stronę lub spełnione przez nią po terminie

(95) Po dokonaniu opisanych wcześniej wyłączeń i weryfikacji zebranego w sprawie materiału dowodowego, Prezes Urzędu ustalił, które świadczenia pieniężne wymagalne w okresie objętym postępowaniem zostały spełnione przez Stronę po terminie lub nie zostały spełnione do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, pomimo upływu ich terminu zapłaty (dalej: „zakwestionowane świadczenia pieniężne”).

(96) Zakwestionowane świadczenia pieniężne obejmują świadczenia, których wartość strony transakcji handlowych ustaliły w walutach: złoty (PLN), [informacja prawnie chroniona].

Strona postępowania spełniała zakwestionowane świadczenia pieniężne zarówno w formie zapłaty przelewem bankowym, jak i [informacja prawnie chroniona].

- (97) Powyższe uzasadniało wyodrębnienie zakwestionowanych świadczeń pieniężnych w niżej wyszczególnione tabele opracowane przez Prezesa Urzędu dla celów analitycznych oraz w celu odrębnego omówienia w niniejszej decyzji. Wszystkie zakwestionowane świadczenia pieniężne, czyli świadczenia pieniężne niespełnione oraz spełnione po terminie przez Stronę w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r., składające się na naruszenie zakazu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych zostały ujęte w niżej opisanych Tabelach Z.1, Z.2, Z.3a, Z.3b, Z.4a, Z.4b oraz Z.5 stanowiących odpowiednio załączniki nr 1, nr 2, nr 3, nr 4, nr 5, nr 6 i nr 7 do niniejszego pisma.
- (98) W tym miejscu Prezes Urzędu wskazuje, że źródłem danych zawartych w Tabelach Z.1, Z.2, Z.3a, Z.3b, Z.4a, Z.4b oraz Z.5 są informacje, wyjaśnienia i dokumenty pochodzące bezpośrednio od Strony postępowania, przekazane przez nią w toku postępowania każdorazowo na wezwanie Prezesa Urzędu.

Tabela	Kategoria zakwestionowanych świadczeń pieniężnych	Wartość zakwestionowanych świadczeń pieniężnych	Nr załącznika
Z.1	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie lub niespełnione w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w walucie złoty	[informacja prawnie chroniona]	10
Z.2	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie lub niespełnione w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w walutach obcych	[informacja prawnie chroniona]	11
Z.3a	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie, których zapłata była dokonywana w częściach, a wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w walucie złoty	[informacja prawnie chroniona]	12
Z.3b	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie, których zapłata była dokonywana w częściach, a wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w walutach obcych	[informacja prawnie chroniona]	13
Z.4a	Świadczenia pieniężne, których wartość strony transakcji handlowych ustaliły w walucie złoty, uznane przez Prezesa UOKiK za spełnione przez Stronę po upływie maksymalnego terminu zapłaty ustalonego w oparciu o art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy	[informacja prawnie chroniona]	14
Z.4b	Świadczenia pieniężne, których wartość strony transakcji handlowych ustaliły w walucie obcej, uznane przez Prezesa UOKiK za spełnione przez Stronę po upływie maksymalnego terminu zapłaty ustalonego w oparciu o art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy	[informacja prawnie chroniona]	15
Z.5	Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie lub niespełnione w okresie objętym postępowaniem, pomniejszone o kwoty wynikające z faktur korygujących	[informacja prawnie chroniona]	16

11. Zakwestionowane świadczenia pieniężne

- (99) Poniżej Prezes Urzędu wskazuje ustalenia w zakresie zakwestionowanych świadczeń pieniężnych oraz powody, dla których uznał je poszczególne ich rodzaje za spełnione po terminie przez Stronę lub niespełnione w okresie objętym postępowaniem.
- (100) Ustalając terminowość spełniania świadczeń pieniężnych przez Stronę, Prezes Urzędu miał na względzie przepisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych²⁵. Zgodnie z art. 20 ust. 1 tej ustawy *„do transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 10 zawartych przed dniem 1 stycznia 2020 r. stosuje się przepisy dotychczasowe”*. Jednocześnie wedle art. 20 ust. 2 ww. ustawy *„nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 10 może być stwierdzone także w przypadku świadczeń pieniężnych wynikających z transakcji handlowych zawartych przed dniem 1 stycznia 2020 r., z tym że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ustalając wystąpienie takiego nadmiernego opóźniania się, w przypadku takich transakcji handlowych, uwzględnia jedynie te świadczenia pieniężne, które stały się wymagalne po tym dniu”*. Na podstawie tego więc przepisu Prezes Urzędu uwzględnił w niniejszym postępowaniu świadczenia pieniężne, co do których Strona zamieściła uwagę *„zamówienie na rok 2020 złożone i podpisane w roku 2019 na warunkach z roku 2019”*. W przypadku tych transakcji handlowych zamówienie zostało złożone w 2019 r. (umowa została zawarta w 2019 r.), natomiast świadczenie pieniężne, do zapłaty którego Strona była zobowiązana stało się wymagalne w 2020 r. i było wymagalne w okresie objętym postępowaniem.
- (101) Obowiązek zapłaty zakwestionowanych świadczeń pieniężnych wynikał z zawartych przez Stronę postępowania umów z kontrahentami, stwierdzonych wystawionymi przez nich dowodami zakupu, które Strona postępowania wykazała w Tabeli nr 1. Wszystkie zakwestionowane świadczenia pieniężne były wymagalne w okresie od 1 lipca do 30 września 2020 r., a zatem w okresie objętym postępowaniem.

Dowód: Tabela nr 1 w plikach pn. [informacja prawnie chroniona] oraz [informacja prawnie chroniona] dołączonych do pism Strony z 1 marca 2021 r. oraz 10 marca 2021 r., [k. 210 i 245].

²⁵ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (Dz.U. 2019 poz. 1649)

(102) Dowody zakupu dokumentujące zawarcie powyższych umów zostały ujęte przez Stronę w ewidencji zakupu VAT.

Dowód: Pliki JPK_VAT, [k. 44].

(103) W przypadku braku możliwości potwierdzenia wartości świadczeń pieniężnych, wynikających z dowodów zakupu nieujętych w tej ewidencji lub ujętych w niepełnej kwocie, Strona postępowania przedłożyła jako dowód kopie faktur. Zawarcie tych umów i wynikający z nich obowiązek spełnienia przez Stronę postępowania świadczeń pieniężnych w uzgodnionym terminie zapłaty zostały potwierdzone w materiale dowodowym, nie budzą zatem wątpliwości.

Dowód: Kopie faktur na elektronicznym nośniku danych, [k. 329, 345, 349].

(104) Wszystkie transakcje handlowe, których dotyczą zakwestionowane świadczenia pieniężne przedstawione w zamieszczonych powyżej tabelach zostały zawarte w związku z działalnością prowadzoną przez Stronę postępowania i jej kontrahentów. Świadczenie pieniężne zostało w nich zastrzeżone w zamian za spełnienie świadczenia niepieniężnego, którego przedmiotem była dostawa towarów lub świadczenie usług. Umowy te mają zatem charakter odpłatny.

(105) Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu ustalił, że zakwestionowane świadczenia pieniężne wynikają z umów (transakcji handlowych) posiadających następujące cechy:

- są umowami odpłatnymi;
- przedmiotem świadczenia niepieniężnego jest dostawa towarów lub świadczenie usług;
- stronami tych umów są podmioty, o których mowa w art. 2 Ustawy;
- zostały zawarte w związku z prowadzoną przez te podmioty działalnością.

(106) Przedmiotowe świadczenia pieniężne stanowią wynagrodzenie za dostawę towaru lub świadczenie usług w transakcjach handlowych w rozumieniu art. 4 pkt 1 Ustawy. W związku z powyższym stanowią one „świadczenia pieniężne” w rozumieniu art. 4 pkt 1a Ustawy.

(107) Zakwestionowane świadczenia pieniężne nie wynikają z umów, na podstawie których są wykonywane czynności bankowe w rozumieniu przepisów art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, a zatem nie podlegają wyłączeniu z zakresu

zastosowania przepisów Ustawy na podstawie art. 3 pkt 2 Ustawy. Z posiadanych przez Prezesa Urzędu informacji nie wynika również, aby w stosunku do Strony postępowania zostało otwarte postępowanie upadłościowe lub restrukturyzacyjne, co daje podstawę do przyjęcia, że przedmiotowe świadczenia pieniężne nie stanowią długów objętych postępowaniem upadłościowym lub restrukturyzacyjnym, a zatem nie podlegają wyłączeniu z zakresu zastosowania Ustawy na podstawie art. 3 pkt 1 Ustawy. W tym zakresie Prezes Urzędu oparł się na dokumentach oraz wyjaśnieniach Strony złożonych w trakcie prowadzonego postępowania.

(108) Jako terminy zapłaty uzgodnione przez strony transakcji handlowych Prezes Urzędu uznał za wiarygodne informacje przekazane przez Stronę w ramach Tabeli nr 1, jeżeli informacje te korespondowały z danymi wynikającymi z dokumentów JPK_VAT lub JPK_WB, lub z treścią złożonych przez Stronę dowodów księgowych. Prezes Urzędu przyjął daty wskazane przez Stronę postępowania w przedłożonych tabelach przy pismach z 1 marca 2021 r., 10 marca 2021 r., r., 8 marca 2023 r., 11 kwietnia 2023 r. oraz 18 kwietnia 2023 r. Ponadto Prezes UOKiK uznał wyjaśnienia Strony postępowania w zakresie [informacja prawnie chroniona] W odniesieniu do terminów zapłaty, co do ustalenia których Prezes Urzędu miał wątpliwości, Strona postępowania przedłożyła materiały dowodowe w postaci wyciągów z umów.

Dowód: Tabela nr 1 w plikach pn. [informacja prawnie chroniona] oraz [informacja prawnie chroniona] dołączonych do pisma Strony z 1 marca 2021 r. oraz 10 marca 2021 r. na nośniku danych, [k. 210 i 245].

Dowód: Korespondencja Strony z kontrahentami, elektroniczny nośnik danych dołączony do pism Strony z 1 marca 2021 r. oraz 10 marca 2021 r. [k. 210 i 245].

Dowód: Pismo Strony postępowania z 8 marca 2023 r. oraz tabela w pliku pn. „Załącznik nr 1-14 - AmRest sp.z o.o. - pytania 4_7_12_13_14_15_16” na elektronicznym nośniku danych [k. 322-329].

Dowód: Pismo Strony postępowania z 11 kwietnia 2023 r. oraz tabela w pliku pn. „Załącznik nr 1-14 - AmRest sp.z o.o._pytania 10_11” na elektronicznym nośniku danych [k. 342-345].

Dowód: Pismo Strony postępowania z 18 kwietnia 2023 r. na elektronicznym nośniku danych [k. 346-349].

Dowód: Tabela w pliku pn. „Załącznik nr 1-14 - AmRest sp.z o.o._pytania 10_11_dostane” dołączona do pisma z 2 czerwca 2023 r. [k. 399]

Dowód: Kopie umów z kontrahentami na elektronicznym nośniku danych [k. 210, 329, 339, 349].

(109) W przypadku, w którym umowny termin zapłaty wskazany przez Stronę postępowania przypadł na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, Prezes Urzędu przyjął w swoich ustaleniach, że terminem zapłaty był następny dzień, który nie był dniem wolnym od pracy ani sobotą - stosownie do treści art. 115 Kodeksu cywilnego.

(110) Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Prezes Urzędu ustalił, że w przypadku świadczeń pieniężnych wynikających z asymetrycznych transakcji handlowych zawartych po 1 stycznia 2020 r., w których Strona jako duży przedsiębiorca była dłużnikiem zobowiązanym do zapłaty świadczenia pieniężnego, a jej wierzycielem dostarczającym jej towary lub wykonującym usługi był mikro, mały lub średni przedsiębiorca, wystąpiły sytuacje, w których Strona stosowała terminy zapłaty przekraczające 60 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, a zatem naruszające art. 7 ust. 2a Ustawy.

(111) Punktem wyjścia dla oceny zgodności umownych terminów zapłaty wskazanych przez Stronę w Tabeli nr 1 z art. 7 ust. 2a Ustawy, były oświadczenia kontrahentów o posiadanym statusie przedsiębiorcy, przekazane przez Stronę postępowania przy piśmie z 11 kwietnia 2023 r.

Dowód: Pismo Strony postępowania z 11 kwietnia 2023 r., tabela w pliku pn. „Załącznik nr 1-14 - AmRest sp.z o.o._pytania 10_11” oraz oświadczenia załączone na elektronicznym nośniku danych [k. 345].

(112) W przypadku braku takiej informacji, niezbędne było ustalenie przez Prezesa Urzędu statusu przedsiębiorcy tych kontrahentów Strony, dla których Strona nie wskazała w Tabeli nr 1, że posiadają oni status dużego przedsiębiorcy.

(113) Prezes Urzędu wykorzystał ogólnodostępną bazę Systemu Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej (SUDOP), która zawiera informacje o wdrażanych w Polsce środkach pomocowych, pomocy udzielonej w ramach wdrażanych w Polsce środków pomocowych, wszelkiej pomocy publicznej i pomocy *de minimis* udzielonej danemu beneficjentowi. Zawiera ona w szczególności oświadczenie podmiotu ubiegającego się o pomoc publiczną o wielkości jego przedsiębiorstwa, gdyż zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 lit. f rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub *pomoc de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie²⁶, wnioskodawca przedstawia podmiotowi udzielającemu pomocy m.in. oświadczenie

²⁶ Rozporządzenie z dnia 29 marca 2010 r. (Dz.U. Nr 53, poz. 312)

dotyczące wielkości swojego przedsiębiorstwa (mikroprzedsiębiorca, mały przedsiębiorca, średni przedsiębiorca, inny przedsiębiorca). Jak wynika natomiast z art. 11a ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej dane beneficjentów pomocy obejmujące numer identyfikacji podatkowej, nazwę, informacje o siedzibie, wielkość przedsiębiorcy oraz szczegółowe informacje dotyczące udzielonej pomocy, udostępnia się na stronie internetowej Prezesa Urzędu lub ministra właściwego do spraw rolnictwa.

(114) Na podstawie informacji pozyskanych z ogólnodostępnej bazy danych SUDOP, Prezes Urzędu ustalił, że niżej wymienieni kontrahenci Strony posiadają jeden ze statusów: mikro-, mały lub średni przedsiębiorca:

[informacje prawnie chronione].

(115) Wobec dziesięciu kontrahentów, dla których nie było możliwe ustalenie statusu przedsiębiorcy z wykorzystaniem ogólnodostępnych baz danych, Prezes Urzędu ustalił ich status na podstawie oświadczeń złożonych przez te podmioty w wykonaniu wezwania Prezesa Urzędu i ustalił, że niżej wymienieni kontrahenci Strony posiadają jeden ze statusów: mikro-, mały lub średni przedsiębiorca:

[informacje prawnie chronione].

(116) W odniesieniu do transakcji handlowych zawartych przez Stronę z kontrahentami [informacja prawnie chroniona], w których to transakcjach umowne terminy zapłaty wskazane przez Stronę w Tabeli nr 1 przekraczały 60 dni liczonych od dnia doręczenia Stronie faktury potwierdzającej dostawę towarów lub wykonanie usług, Prezes Urzędu nie ustalił w sposób obiektywny i bezsporny statusu ww. przedsiębiorców, z uwagi na nieudzielenie przez te podmioty odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu. W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, że w sprawie ustalenia statusu przedsiębiorcy tych kontrahentów Strony pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego. Stosownie do treści art. 81a Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 13q Ustawy Prezes Urzędu postanowił rozstrzygnąć wątpliwości na korzyść strony i ocenił terminowość spełnienia świadczeń pieniężnych przez Stronę na rzecz tych kontrahentów względem wskazanych przez Stronę umownych terminów zapłaty i ustalił, że zostały one spełnione przez Stronę w terminie.

(117) W swoim piśmie z 1 marca 2021 r. Strona postępowania podniosła, że [informacja prawnie chroniona].

(118) Zgodnie z twierdzeniem Strony postępowania [informacja prawnie chroniona].

(119) Wśród kontrahentów, którzy [informacja prawnie chroniona] i co do których Prezes Urzędu ustalił, że posiadają status mikroprzedsiębiorcy, małego przedsiębiorcy lub średniego przedsiębiorcy, a uzgodnione terminy zapłaty przekraczały 60 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi są:

[informacje prawnie chronione].

(120) W tym miejscu, Prezes Urzędu wskazuje, że przepisy ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych ograniczają zakres swobody kontraktowej w ustalaniu terminów zapłaty i określają terminy maksymalne dopuszczalne prawem. Wprawdzie, art. 7 ust. 2 Ustawy dopuszcza stosowanie terminów zapłaty dłuższych niż 60 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, jeżeli strony w umowie wyraźnie to ustalą i pod warunkiem, że ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela, jednak wyłącznie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem zobowiązanym do zapłaty jest duży przedsiębiorca i jego wierzycielem jest również duży przedsiębiorca lub w transakcjach, w których dłużnikiem jest przedsiębiorca z sektora MŚP, bez względu na wielkość przedsiębiorcy będącego wierzycielem. Co więcej, art. 7 ust. 2a Ustawy stanowi, że termin zapłaty określony w umowie nie może przekraczać 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, jeżeli dłużnikiem zobowiązanym do zapłaty za towary lub usługi jest duży przedsiębiorca, a wierzycielem jest mikroprzedsiębiorca, mały przedsiębiorca albo średni przedsiębiorca. Jedyne zaś okoliczności, w których maksymalny termin zapłaty jest obliczany inaczej niż od daty doręczenia faktury zostały określone w art. 7 ust. 4 lub art. 9 ust. 2 Ustawy.

(121) Wobec powyższego, w odniesieniu do wymienionych powyżej kontrahentów Strony, co do których Prezes Urzędu ustalił, że zawierane z nimi transakcje handlowe miały charakter transakcji asymetrycznych i w których uzgodniony termin zapłaty naruszał art. 7 ust. 2a Ustawy, badając terminowość spełniania przez Stronę postępowania świadczeń pieniężnych z nich wynikających, w oparciu o art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy, Prezes Urzędu zastosował maksymalny termin zapłaty 60 dni liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi - zgodnie z założeniami opisanymi we wcześniejszej treści uzasadnienia decyzji w punkcie IV.6.

(122) W stosunku do świadczeń pieniężnych wyszczególnionych w Tabeli Z.4a oraz Tabeli Z.4b, wynikających z transakcji handlowych zawartych z przedsiębiorcami należącymi do sektora MŚP, Prezes Urzędu uznał, że stosowane umowne terminy zapłaty naruszały art. 7 ust. 2a Ustawy, gdyż:

- wynikały z transakcji handlowych zawartych po 1 stycznia 2020 r.;
- Strona jako duży przedsiębiorca była dłużnikiem zobowiązanym do zapłaty świadczenia pieniężnego, a jej wierzycielem dostarczającym towary lub wykonującym usługi był mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca;
- umowne terminy zapłaty przekraczały 60 dni liczonych od dnia doręczenia Stronie postępowania faktury, potwierdzającej dostawę towaru lub wykonanie usługi.

(123) Wobec powyższego, w stosunku do tych świadczeń pieniężnych i w oparciu o art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy, badając terminowość spełniania przez Stronę postępowania tych świadczeń pieniężnych i obliczając długość opóźnienia w ich spełnieniu, Prezes Urzędu zastosował maksymalny termin zapłaty przypadający 60. dnia liczonego od dnia doręczenia Stronie postępowania faktury, potwierdzającej dostawę towaru lub wykonanie usługi - zgodnie z założeniami opisanymi we wcześniejszej treści niniejszego pisma.

(124) Na podstawie - wskazanej przez Stronę w Tabeli nr 1 - daty wpływu faktury, potwierdzonej jednocześnie w plikach JPK_VAT, Prezes Urzędu ustalił maksymalny termin zapłaty, który przypadł w okresie objętym postępowaniem²⁷ i obliczył liczbę dni opóźnienia zgodnie z założeniami opisanymi we wcześniejszej treści niniejszego pisma.

Dowód: Tabela nr 1 w plikach pn. [informacja prawnie chroniona] oraz [informacja prawnie chroniona] dołączonych do pisma Strony z 1 marca 2021 r. oraz 10 marca 2021 r. na nośniku danych, [k. 210 i 245].

Dowód: Pliki JPK_VAT, [k. 44].

(125) W odniesieniu do świadczeń pieniężnych, które zostały zapłacone przelewami z rachunków bankowych Strony postępowania, Prezes Urzędu ustalił datę spełnienia świadczenia pieniężnego w oparciu o informacje przekazane przez Stronę w Tabeli nr 1 oraz wyciągi bankowe w plikach JPK_WB - w zakresie w jakim te informacji były ze sobą spójne.

Dowód: Pliki JPK_WB, [k. 210].

²⁷ Z zastrzeżeniem art. 115 k.c.

(126) W zakresie w jakim informacje przekazane przez stronę nie znalazły odzwierciedlenia w plikach JPK_WB, Prezes Urzędu ustalił stan faktyczny w oparciu o dodatkowe dowody przedłożone przez Stronę w postaci potwierdzeń przelewu oraz korespondencji z kontrahentami.

Dowód: Potwierdzenia przelewu na elektronicznym nośniku danych dołączone do pism z 8 marca 2023 r. oraz 24 marca 2023 r. [k. 329, 339].

Dowód: Korespondencja z kontrahentem dotycząca [informacja prawnie chroniona] w pliku o nazwie „Załącznik 224” oraz „Załącznik 225” na elektronicznym nośniku danych dołączone do pisma z 10 marca 2021 r., [k. 245].

(127) Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Prezes Urzędu ustalił, że w ramach rozliczeń z kontrahentami z tytułu odpłatnej dostawy towarów lub świadczonych usług, Strona spełniała świadczenia pieniężne [informacja prawnie chroniona].

(128) Strona postępowania złożyła wyjaśnienia dotyczące [informacja prawnie chroniona]. Zgodnie z oświadczeniem Strony [informacja prawnie chroniona].

Dowód: Pismo Strony postępowania z 1 marca 2021 r. [k. 81-210].

Dowód: Pismo Strony postępowania z 8 marca 2023 r. [k. 322-329].

(129) W odniesieniu do świadczeń pieniężnych, co do których Prezes Urzędu stwierdził, że kwota przelewu bankowego wykonanego na rzecz kontrahenta nie pokrywała całkowitej wartości świadczenia pieniężnego wynikającej z faktury zakupu, Strona przekazała kopie dokumentów księgowych (not obciążeniowych, faktur sprzedaży), z których wynikało uprawnienie Strony do otrzymania od kontrahenta określonych w tych dokumentach kwot. Jednocześnie, Prezes Urzędu ustalił, że opis przelewu bankowego zawierał zarówno numery faktur zakupu opłacanych przez Stronę jak również numery dokumentów dotyczących należności Strony, które podlegały potrąceniu z kwoty zobowiązania.

Dowód: Kopie not księgowych oraz faktur sprzedaży na elektronicznym nośniku danych dołączonym do pisma z 8 marca 2023 r. [k. 329].

Dowód: pliki JPK_WB, [k. 210].

(130) Zgodnie z treścią art. 498 Kodeksu cywilnego potrącenie polega na umorzeniu dwóch przeciwstawnych sobie wierzytelności. W obrocie gospodarczym, korzystając z zasady swobody umów, strony mogą ustalić inne zasady dokonywania potrąceń niż wynikające z art. 498 Kodeksu cywilnego, tj. dokonywać potrąceń umownych. Co do zasady, warunki

rozliczeń dokonywanych z zastosowaniem potrącenia umownego, stanowią przedmiot ustaleń umownych pomiędzy stronami umowy, a zatem wedle zastosowanych rozwiązań/ustaleń zawartych w umowach między stronami należy dokonywać badania terminowości spełniania świadczeń pieniężnych, w aspekcie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

(131) Przenosząc powyższe rozważania na kanwę rozpoznawanej sprawy, dokonując ustaleń w oparciu o całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz wyjaśnienia Strony, Prezes Urzędu stwierdził, że [informacja prawnie chroniona]. Dokonując oceny terminowego spełniania świadczeń pieniężnych [informacja prawnie chroniona], przyjmując jednocześnie wartość świadczenia pieniężnego spełnionego po terminie wynikającą z faktury zakupu, do zapłaty której Strona była zobowiązana, zweryfikowaną w ewidencji podatkowej w plikach JPK_VAT, a także wskazaną przez Stronę w Tabeli nr 1 datę zapłaty zweryfikowaną w wyciągach bankowych w plikach JPK_WB lub potwierdzeniach przelewów.

Dowód: Tabela nr 1 w plikach pn. [informacja prawnie chroniona] oraz [informacja prawnie chroniona] dołączonych do pism Strony z 1 marca 2021 r. oraz 10 marca 2021 r. na nośniku danych, [k. 210, 245].

Dowód: Pliki JPK_VAT, [k. 44].

Dowód: Pliki JPK_WB, [k. 210].

Dowód: Potwierdzenia przelewu na elektronicznym nośniku danych dołączone do pism z 8 marca 2023 r. oraz 24 marca 2023 r. [k. 329, 339].

(132) Tabele Z.3a, Z.3b oraz Z.4b (od pozycji 6 do 33) prezentują świadczenia pieniężne, które zostały wielokrotnie wskazane w Tabeli nr 1 pod różnymi liczbami porządkowymi, tj. wysokość świadczenia pieniężnego wynikającego z dowodu zakupu jest sumą kwot wskazanych w kilku wierszach. Taki sposób przedstawienia danych został zaprezentowany przez Stronę postępowania w Tabeli nr 1. Ponadto Strona postępowania przekazała dokumenty źródłowe - poszczególne faktury i rachunki, które potwierdziły wysokość ww. świadczeń pieniężnych, dodatkowo powyższe miało odzwierciedlenie w ewidencji JPK VAT.

(133) Ponadto, Tabele Z.3a, Z.3b oraz Z.4b prezentują świadczenia pieniężne, których zapłata była dokonywana w częściach. Adnotacja „w terminie” lub „przed okresem” w kolumnie „Liczba dni opóźnienia „n” (wg stanu na 30.09.2020)” odnosi się do tej części świadczenia pieniężnego, która została spełniona przed okresem objętym postępowaniem lub została

spełniona w terminie i nie jest uwzględniona przy obliczaniu sumy świadczeń pieniężnych spełnionych po terminie lub niespełnionych w okresie objętym postępowaniem.

(134) W toku postępowania Prezes Urzędu ustalił, że Strona postępowania w ramach Tabeli nr 1 przedstawiła transakcje handlowe, w których dochodziło do zmniejszenia kwoty świadczenia pieniężnego, do zapłaty którego Strona była zobowiązana, w związku z wystawionymi fakturami korygującymi do pierwotnych faktur zakupu. Tym samym, ustalona przez Prezesa UOKiK wartość świadczenia pieniężnego spełnionego po umownym terminie zapłaty została pomniejszona o wartość faktur korygujących.

Dowód: Kopie faktur korygujących na elektronicznym nośniku danych dołączonym do pisma z 24 marca 2023 r. [k. 339]

(135) W obrocie gospodarczym niejednokrotnie dochodzi do pomyłek przy wystawianiu dokumentów księgowych lub wystąpienia innych przyczyn powodujących, że dochodzi do zmiany treści stosunku zobowiązaniowego. Te zdarzenia mają wpływ na ustalenie ostatecznej wartości świadczenia pieniężnego stanowiącego wynagrodzenie za dostarczone towary lub wykonane usługi. Wobec powyższego przy ustalaniu rzeczywistej kwoty świadczeń pieniężnych należnych kontrahentom Strony należało uwzględnić wszelkie okoliczności wskazujące faktyczną, ostateczną kwotę wynagrodzenia wynikającą ze zdarzeń następujących po wystawieniu faktury pierwotnej lub będące wynikiem pomyłki.

(136) W niniejszej sprawie, w ocenie Prezesa Urzędu, okoliczności stanowiące przyczyny wystawienia dokumentów korygujących stanowią klarowne źródło informacji w zakresie ustalenia ostatecznego wynagrodzenia za dostawę towaru lub świadczenie usług według stanu na ostatni dzień okresu objętego postępowaniem. Strona postępowania w wyjaśnieniach z 24 marca 2023 r. wskazała, do których pierwotnych faktur zakupu wystawione były faktury korygujące oraz przekazała kopie tych faktur. Wyjaśnienia Strony w tym zakresie okazały się logiczne i spójne, jednocześnie brak było jakichkolwiek podstaw do ich zakwestionowania.

Dowód: Kopie faktur korygujących na elektronicznym nośniku danych dołączonym do pisma z 24 marca 2023 r. [k. 339]

(137) Prezes Urzędu rozpatrując wyjaśnienia Strony brał pod uwagę okoliczności stanowiące podstawę dokonania korekty. Przyczyny stanowiące podstawę do obniżenia pierwotnie uzgodnionej kwoty świadczenia pieniężnego (wynikającej z pierwotnej faktury zakupu), dotyczą [informacja prawnie chroniona]. W tych przypadkach, na podstawie zebranego

materiału dowodowego Prezes Urzędu uznał, iż dokument korygujący pozostaje w ścisłym związku z dokumentem pierwotnym i jednocześnie nie został rozliczony z inną fakturą zakupową, a w oparciu o jego wartość można ustalić ostateczną kwotę świadczenia pieniężnego, do zapłaty której zobowiązana była Strona postępowania.

(138) Niektóre świadczenia pieniężne ujęte w Tabeli Z.3b dotyczą również transakcji handlowych, [informacja prawnie chroniona].

(139) [informacja prawnie chroniona].

(140) Na podstawie przedłożonych dowodów Prezes Urzędu ustalił, że [informacja prawnie chroniona].

Dowód: Tabela nr 1 w plikach pn. [informacja prawnie chroniona] oraz [informacja prawnie chroniona] dołączonych do pism Strony z 1 marca 2021 r. oraz 10 marca 2021 r. na nośniku danych, [k. 210 i 245].

Dowód: Pliki JPK_VAT, [k. 44].

(141) Ustalona przez Prezesa Urzędu wartość świadczenia pieniężnego spełnionego po terminie w okresie objętym postępowaniem w walucie złoty (PLN) stanowi każdorazowo [informacja prawnie chroniona]. Prezes Urzędu uwzględnił więc [informacja prawnie chroniona].

(142) Kwoty [informacja prawnie chroniona] nie zostały uwzględnione przy ustalaniu wartości opóźnionego świadczenia pieniężnego, bowiem świadczenia o charakterze pieniężnym niestanowiące wynagrodzenia za dostarczone towary lub wykonane usługi w transakcjach handlowych w rozumieniu art. 4 pkt 1a ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (np. daniny publiczne lub opłaty urzędowe o charakterze publicznoprawnym) nie są objęte zakresem ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

(143) Prezes Urzędu uznał, za spełnione po terminie zapłaty, świadczenie pieniężne o numerze [informacja prawnie chroniona]. W Tabeli nr 1, Strona zamieściła adnotację [informacje prawnie chronione] oraz jako umowny termin zapłaty wskazała [informacje prawnie chronione], natomiast zapłata została dokonana [informacje prawnie chronione].

12. Suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r.

(144) Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, Strona postępowania zawierała transakcje handlowe, w których wartość świadczeń pieniężnych była ustalana w walutach [informacja prawnie chroniona].

(145) Prezes Urzędu ustalił, że suma świadczeń pieniężnych wymagalnych w okresie objętym postępowaniem, które nie zostały spełnione lub zostały spełnione po terminie przez Stronę w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r. wyniosła:

- w Tabeli Z.1 - [informacja prawnie chroniona];
- w Tabeli Z.2 - [informacja prawnie chroniona];
- w Tabeli Z.3a - [informacja prawnie chroniona];
- w Tabeli Z.3b - [informacja prawnie chroniona];
- w Tabeli Z.4a - [informacja prawnie chroniona];
- w Tabeli Z.4b - [informacja prawnie chroniona];
- w Tabeli Z.5 - [informacja prawnie chroniona].

(146) Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK ustalił wartość świadczeń pieniężnych niespełnionych przez Stronę w okresie objętym postępowaniem lub spełnionych po terminie, po przeliczeniu na złote wartości świadczeń pieniężnych wyrażonych w walutach obcych, na podstawie art. 13v ust. 1 Ustawy w zw. z art. 10 ust. 1a Ustawy. Ustalenia w zakresie przewalutowania świadczeń pieniężnych wyrażonych w walutach obcych, obrazują Tabele Z.2, Z.3b i Z.4b.

(147) Jako podstawę przewalutowania świadczeń pieniężnych wyrażonych w walutach obcych, Prezes Urzędu przyjął średni kurs danej waluty ogłaszany przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenia pieniężne stały się wymagalne tj. odpowiednio:

- na dzień 31 grudnia 2019 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 stycznia 2020 r.,
- na dzień 31 stycznia 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 lutego 2020 r. do 29 lutego 2020 r.,

- na dzień 28 lutego 2020 r. świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 marca 2020 r. do 31 marca 2020 r.,
- na dzień 31 marca 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r.,
- na dzień 30 kwietnia 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 maja 2020 r. do 31 maja 2020 r.,
- na dzień 29 maja 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 czerwca 2020 r. do 30 czerwca 2020 r.,
- na dzień 30 czerwca 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 lipca 2020 r.,
- na dzień 31 lipca 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 sierpnia 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r.,
- na dzień 31 sierpnia 2020 r. dla świadczeń pieniężnych, które stały się wymagalne w okresie od 1 września 2020 r. do 30 września 2020 r.

(148) Dokonanie przewalutowań w oparciu o powyższe zasady uzasadnione jest brzmieniem Ustawy obowiązującym do 7 grudnia 2022 roku w związku z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych, w tym w szczególności jej art. 10 ust. 1a z uwzględnieniem wykładni funkcjonalnej i systemowej przywołanego przepisu. Powołując się na wykładnię funkcjonalną, regulacja zawarta w art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych dotycząca rekompensaty za koszty odzyskiwania należności ma na celu wzmocnienie pozycji wierzycieli i zniechęcenie dłużników do opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych, ten sam cel przyświeca założeniom Ustawy. Stosowanie zaś do wykładni systemowej należy przyjąć, iż ustawodawca działa racjonalnie i tworzy spójny system prawny, w tym kontekście należy ustalić znaczenie interpretowanej normy odnosząc się do całego systemu prawa. Konstrukcja przewidziana w art. 10 ust. 1a Ustawy (wyliczenia kursu ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne) odnosi się do dnia wymagalności - okoliczności mającej kluczowe znaczenie z punktu widzenia przedmiotu niniejszego postępowania. W toku postępowania w sprawach nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, dokonano weryfikacji dnia wymagalności, co z kolei stanowi punkt wyjścia do ustalenia czy Strona dopuściła się nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych na podstawie art. 13b Ustawy.

(149) W odniesieniu do kwestii przewalutowania należności wymaga również dodania, że Prezes Urzędu w toku postępowania nie badał prawidłowości przeliczania przez Stronę wartości pieniężnych wyrażonych w walutach obcych na złote w celach wynikających z przepisów ustaw podatkowych, ustawy o rachunkowości i innych przepisów prawa polskiego i obcego z uwagi na fakt, iż ocena prawidłowości dokonywanych przewalutowań w powyższym zakresie znajduje się w kompetencjach innych niż Prezes Urzędu podmiotów wykonujących zadania publiczne. Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu nie kwestionuje wyniku dokonywanych przez Stronę przewalutowań w dokumentach przedkładanych przez Stronę w przedmiotowym postępowaniu mając na uwadze, że jak wyżej wskazano, przewalutowania zostały dokonane przez Stronę na innej podstawie prawnej niż ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

(150) W konsekwencji, Prezes Urzędu ustalił, że w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r. suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez AmRest sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu wyniosła [informacja prawnie chroniona], a zatem przekracza próg ustawowy, o którym mowa w art. 13b ust. 2 Ustawy w zw. z art. 14 ust. 2 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych.

(151) Biorąc pod uwagę opisane w niniejszym piśmie, wyniki postępowania dowodowego, w ocenie Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie zachodzą kumulatywnie wszystkie przesłanki dla stwierdzenia, że Strona postępowania nadmiernie opóźniała się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r., tj.:

- Strona posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych,
- Strona nie posiada statusu podmiotu publicznego,
- Strona zawierała transakcje handlowe (umowy) w rozumieniu art. 4 pkt 1 Ustawy w związku z prowadzoną przez strony tych umów działalnością,
- Suma świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę postępowania w okresie 3 kolejnych miesięcy przekroczyła 5 000 000 zł.

(152) W związku z powyższym w niniejszej sprawie istnieją podstawy do stwierdzenia, że w okresie objętym postępowaniem - stanowiącym lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r. - Strona postępowania naruszyła zakaz ustawowy, o którym mowa w art. 13b ust. 1 Ustawy, a zatem popełniła delikt administracyjny polegający na nadmiernym opóźnianiu się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.

VI. Rozpatrzenie stanowiska Strony zawartego w piśmie z 10 lipca 2023 r. w sprawie postawionego zarzutu

(153) W dniu 3 lipca 2023 r. zostało doręczone Stronie zawiadomienie z 16 czerwca 2023 r. wraz z uzasadnieniem postawionego zarzutu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych. Pismem z 10 lipca 2023 r., uzupełnionym pismem z 14 lipca 2023 r., Strona wypowiedziała się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie oraz zgłoszonych żądań wskazując w szczególności, że:

- po pierwsze, nawet w przypadku uznania, że w sprawie mogło dojść do nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem (tj. lipiec, sierpień, wrzesień 2020 roku), to Prezes UOKiK powinien odstąpić od wymierzenia Stronie administracyjnej kary pieniężnej, na podstawie art. 13v ust. 7, ewentualnie art. 13v ust. 8 Ustawy, gdyż w ocenie strony epidemia COVID-19 stanowiła siłę wyższą, która miała przemożny wpływ na niespełnianie lub spełnianie przez nią po terminie świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem, tj. od lipca do sierpnia 2020 r., ewentualnie stanowiła ona „uzasadniony przypadek” w rozumieniu art. 13v ust. 8 Ustawy;
- po drugie, że przepisy Ustawy nie powinny mieć zastosowania do świadczeń pieniężnych wynikających z umów, do których z woli stron lub przepisów kolizyjnych nie stosuje się prawa polskiego lecz prawo obce;
- po trzecie, iż Stronie nie zostało przedłożone „zestawienie obrazujące, które transakcje i z jakiego powodu Prezes UOKiK uznaje za niepodlegające pod przepisy Ustawy”.

(154) Odniesienie się do stanowiska Strony w zakresie przesłanek odstąpienia od wymierzenia kary, o których mowa w art. 13v ust. 7 i ust. 8 Ustawy znajduje się w punkcie VII.1.2-3.

(155) Odnosząc się do stanowiska Strony, że wybór przez strony transakcji handlowych prawa obcego skutkuje tym, że do umów tych nie stosuje się prawa polskiego, lecz prawo obce, należy zauważyć, że swoboda stron danej umowy w wyborze prawa właściwego odnosi się przede wszystkim do norm prawa prywatnego - strony umowy nie są władne, w drodze klauzuli wyboru prawa, wyłączyć obowiązywania w stosunku do tzw. przepisów wymuszających swoje zastosowanie (określanych też przepisami koniecznego zastosowania). Jak wynika bowiem z art. 7 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. - Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 503), prawa obcego nie stosuje się, jeżeli jego stosowanie miałoby skutki sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. Także art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17

czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz. U. UE. L. z 2008 r. Nr 177, str. 6 z późn. zm.; dalej: „rozporządzenie Rzym I”) wprowadza zasadę, że rozporządzenie to nie uchybia stosowaniu przepisów prawa wspólnotowego. W literaturze przedmiotu wskazuje się, że zgodnie z tym przepisem pierwszeństwo przed regulacjami rozporządzenia Rzym I mają akty prawa krajowego implementujące prawo wspólnotowe do krajowego porządku prawnego (P. Staszczuk [w:] P. Fik, P. Staszczuk, Prawo właściwe dla zobowiązań umownych - rozporządzenie (WE) Nr 593/2008 (Rzym I). Komentarz, Warszawa 2013, art. 9 Nb. 2; M. Czepelak, Europeizacja międzynarodowego prawa zobowiązań umownych a prawo polskie, PiP 2009, nr 6, s. 37-50 Nb. 4).

(156) Skoro ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych jest aktem prawa krajowego implementującym prawo wspólnotowe, dokonując w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz. Urz. UE L 48 z 23.02.2011, str. 1) - to tym samym jej przepisy są przepisami wymuszającymi swoje zastosowanie, a tym samym okoliczność wyboru przez Stronę postępowania w przypadku niektórych umów prawa obcego jako właściwego pozostaje bez wpływu na ustalenia dokonywane w toku niniejszego postępowania. To że przepisy Ustawy mają zastosowanie do transakcji handlowych, co do których postanowienia umowy zostały poddane pod przepisy prawa obcego, znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie sądowo-administracyjnym²⁸.

(157) W zakresie, w jakim Strona zarzuciła tut. Organowi, że wraz z przedmiotowym zawiadomieniem nie zostało jej przedłożone „zestawienie obrazujące, które transakcje i z jakiego powodu Prezes UOKiK uznaje za niepodlegające pod przepisy Ustawy”, należy wskazać, że celem zawiadomienia z uszczegółowieniem zarzutów było umożliwienie Stronie skorzystania z przysługującego jej prawa do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań (art. 10 § 1 k.p.a.). W świetle art. 75 § 1 i art. 78 § 2 *in fine* k.p.a. przedmiotem dowodu może być jedynie okoliczność mająca znaczenie dla sprawy (G. Łaszczyca, C. Martysz [w:] A. Matan, G. Łaszczyca, C. Martysz, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Tom I. Komentarz do art. 1-103, wyd. III, Warszawa 2010, art. 75 Nb VII.2; H. Knysiak-Sudyka [w:] H. Knysiak-Sudyka (red.), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2019, art. 75 Nb 1.4; J. Wegner [w:] Z. Kmiecik, M. Wojtuń, J. Wegner, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2023, art. 75 Nb 4).

²⁸ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 14 marca 2023 r., V SA/Wa 805/22.

- (158) Analizując przekazane przez Stronę informacje Prezes Urzędu ustalał w pierwszej kolejności, które świadczenia pieniężne (bądź inne zobowiązania Strony o charakterze pieniężnym) należało pominąć od rozstrzygania, czemu dał wyraz w punkcie V.1 zawiadomienia z 16 czerwca 2023 r. W przedmiotowym zawiadomieniu - kierując się zasadą wskazywania faktów istotnych dla rozstrzygnięcia (art. 10 § 1 k.p.a.) - wskazał jedynie te świadczenia pieniężne, które są relewantne dla ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia i zaprezentował je Stronie w tabelach załączonych do tego zawiadomienia.
- (159) Reasumując, skoro zarzut Strony koncentruje się na braku zestawienia świadczeń pieniężnych, które nie stanowią podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, to tym samym należy stwierdzić, że jest on oczywiście bezzasadny.
- (160) W swoim piśmie z 10 lipca 2023 r. Strona wskazała również na zbyt krótki - w jej ocenie - czas na dokładne zapoznanie i odniesienie się do zgromadzonych dowodów i twierdzeń oraz ich oceny dokonanej przez Prezesa UOKiK, mając na uwadze ilość zebranych w trakcie postępowania danych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia.
- (161) Jak to zostało wskazane w punkcie V.10 uzasadnienia niniejszej decyzji, a także w zawiadomieniu Prezesa Urzędu z 16 czerwca 2023 r. (nb 97), źródłem danych, na podstawie których Prezes UOKiK dokonał ustaleń faktycznych w zakresie świadczeń pieniężnych spełnionych po terminie przez Stronę lub niespełnionych w okresie objętym postępowaniem, a które to ustalenia w konsekwencji znalazły swoje odzwierciedlenie w Tabelach Z.1, Z.2, Z.3a, Z.3b, Z.4a, Z.4b oraz Z.5 są informacje, wyjaśnienia i dokumenty pochodzące bezpośrednio od Strony postępowania, która jest najlepiej zorientowana i posiada najlepszą wiedzę o szczegółach transakcji handlowych łączących ją z kontrahentami. Przekazując w toku postępowania na wezwanie Prezesa Urzędu informacje dotyczące tych transakcji była zobowiązana była do przekazywania ich w sposób rzetelny i wiarygodny, pod rygorem wynikającym z art. 13t Ustawy - tym samym ich prawdziwość nie powinna budzić wątpliwości Strony²⁹. Należy również podkreślić, że Strona mogła zapoznać się aktami postępowania w każdym czasie, korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 73 k.p.a. Dodatkowo, w zawiadomieniu z 16 czerwca 2023 r. Prezes Urzędu - działając w zgodzie z art. 10 k.p.a. - poinformował Stronę o jej prawie zapoznania się z całością zebranego materiału dowodowego przed wydaniem niniejszej decyzji.

²⁹ Por. w wyroku WSA w Warszawie z dnia 14 marca 2023 r., V SA/Wa 805/22.

VII. Administracyjna kara pieniężna oraz przesłanki odstąpienia od wymierzenia kary

(162) Jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie - odpowiedzialność administracyjnoprawna (odpowiedzialność za delikt administracyjny) w odróżnieniu od odpowiedzialności karnej - ma charakter odpowiedzialności obiektywnej, chyba że ustawodawca zdecyduje się na wprowadzenie do deliktu administracyjnego znamienia winy³⁰. Dla przyjęcia tej odpowiedzialności wystarczający jest zatem sam akt obiektywnego naruszenia obowiązków administracyjnoprawnych, bez względu na przyczynę, która do tego doprowadziła. Podstawę zastosowania sankcji administracyjnej stanowi sam fakt naruszenia normy sankcjonowanej, bez względu na winę podmiotu, który dopuścił się określonego zachowania.

(163) Biorąc pod uwagę treść zakazu wyrażoną w normie prawnej zawartej w przepisach art. 13b Ustawy, odpowiedzialność za naruszenie tego zakazu ma charakter obiektywny. Zgodnie z jej treścią o naruszeniu zakazu decyduje spełnienie obiektywnych przesłanek wskazanych w Ustawie - osiągnięcie określonego pułapu opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem. O obiektywnym charakterze odpowiedzialności decyduje m.in. odwołanie się w opisie znamion deliktu do obiektywnego zachowania polegającego na opóźnieniu. Na odpowiedzialność tą nie ma zatem wpływu stopień zawinienia podmiotu naruszającego prawo, okoliczności naruszenia zakazu, czy też motywacja sprawcy lub skala naruszeń.

1. Przesłanki odstąpienia od wymierzenia kary

(164) W treści art. 13v ust. 6-8³¹ ustawodawca unormował przesłanki odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej - odpowiedzialność, o której mowa powyżej nie ma zatem charakteru absolutnego.

1.1. Przesłanka, o której mowa w art. 13v ust. 6 Ustawy

(165) Zgodnie z brzmieniem art. 13v ust. 6 Ustawy *Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli wartość niespełnionych*

³⁰ M. Jabłoński, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, red. Wierzbowski 2020, wyd. 29, Legalis, I. Sepioto-Jankowska, Odpowiedzialność administracyjna jako odpowiedzialność alternatywna dla deliktów finansowych, Prokuratura i Prawo 1, 2020, s. 83 i nast., wyrok TK z dnia 4 lipca 2002 r., sygn. akt P 12/01, OTK-A 2002/4/50, wyrok TK z dnia 25 marca 2010 r., sygn. akt P 9/08, OTK-A 2010, nr 3, poz. 26.

³¹ W brzmieniu obowiązującym do 7 grudnia 2022 r. w zw. z art. 3 ust. 6 Ustawy nowelizującej. Wszelkie odniesienia w niniejszej decyzji do treści art. 13v ust. 6 lub ust. 7 lub ust. 8 Ustawy, dotyczą wymienionych przepisów w brzmieniu obowiązującym do 7 grudnia 2022 r. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 6 Ustawy nowelizującej, do postępowań w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

lub spełnionych po terminie przez stronę postępowania świadczeń pieniężnych, za które zgodnie z ust. 2 obliczono by jednostkowe kary, jest równa lub mniejsza od wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie przez tę stronę postępowania w okresie objętym postępowaniem.

- (166) Przy piśmie z 30 lipca 2021 r. Strona przekazała informacje o świadczeniach pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie w formie uzupełnionej Tabeli nr 2 w pliku [informacja prawnie chroniona].
- (167) Na podstawie przedstawionych przez Stronę w Tabeli nr 2 informacji, Prezes Urzędu obliczył sumę wartości świadczeń pieniężnych wynikających z dowodów sprzedaży, co do których Strona wykazała opóźnienie w otrzymaniu zapłaty od kontrahentów i ustalił, że kwota ta wynosi [informacja prawnie chroniona].
- (168) Jako podstawę dokonanych obliczeń Prezes Urzędu przyjął wartość świadczenia pieniężnego wskazaną przez Stronę w kolumnie „Kwota należności ogółem w PLN brutto”. Wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych przez Stronę po terminie wyrażone w walutach obcych zostały przez Prezesa Urzędu przewalutowane zgodnie z zasadami przyjętymi w odniesieniu do świadczeń pieniężnych niespełnionych i spełnionych po terminie przez Stronę, opisanymi w punkcie V.5 niniejszego pisma.
- (169) W tym miejscu Prezes Urzędu wskazuje, że w przypadku dowodów sprzedaży wykazanych przez Stronę postępowania wielokrotnie (w kilku wierszach Tabeli nr 2) celem zaprezentowania rozliczeń częściowych wynikających z różnych form zapłaty lub różnych dat zapłaty każdej z części świadczenia pieniężnego, na poczet obliczenia sumy wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie przez Stronę Prezes Urzędu uwzględnił tylko jeden z wierszy zawierający informacje o danym dowodzie sprzedaży wraz z całkowitą wartością świadczenia pieniężnego z niego wynikającą.
- (170) Ponadto - analogiczne do ustaleń w zakresie świadczeń pieniężnych niespełnionych i spełnionych po terminie w okresie objętym postępowaniem - Prezes Urzędu pominął:
- świadczenia pieniężne, co do których ustalił, że Strona otrzymała je przed upływem terminu zapłaty;
 - świadczenia pieniężne, które stały się wymagalne po okresie objętym postępowaniem, tj. te których termin zapłaty przypadał 30 września 2020 r.
- (171) Po dokonaniu opisanych powyżej wyłączeń, Prezes Urzędu dokonał zestawienia informacji o świadczeniach pieniężnych nieotrzymanych oraz otrzymanych po terminie przez Stronę

postępowania w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r. w Tabeli N.1 stanowiącej załącznik nr 17 do niniejszego pisma.

(172) Obliczona przez Prezesa Urzędu suma wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych przez Stronę lub otrzymanych po terminie w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020 r. - na podstawie informacji przekazanych przez Stronę w Tabeli nr 2 - wynosi [informacja prawnie chroniona] i tym samym jest niższa od ustalonej sumy wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę w tym okresie, która wynosi [informacja prawnie chroniona].

(173) W świetle powyższych ustaleń dokonanych w oparciu o przedstawiony przez Stronę materiał dowodowy, Prezes Urzędu nie stwierdził podstaw do odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej w oparciu o treść art. 13v ust. 6 Ustawy.

1.2. Przestanka, o której mowa w art. 13v ust. 7 Ustawy

(174) Zgodnie z art. 13v ust. 7 Ustawy, *w przypadku, gdy do nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych doszło na skutek działania siły wyższej Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej.*

(175) Jak trafnie zauważył Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 27 października 2017 r., I OSK 3394/15, pojęcie siły wyższej nie jest definiowane normatywnie. W literaturze i judykaturze dominuje pogląd, że siła wyższa oznacza zdarzenie zewnętrzne w stosunku do powołującego się na nią podmiotu, którego to zdarzenia nie dało się przewidzieć ani mu zapobiec, nawet przy dołożeniu najwyższego stopnia staranności (wyrok NSA z 16 lutego 2018 r., I GSK 703/16; uchwała pełnego składu Izby Cywilnej SN z 26 października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008, Nr 5, poz. 43). Najczęściej dotyczy to stanu klęski żywiołowej związanej z działaniem sił przyrody, lecz także może chodzić o zakłócenia porządku społecznego, jak zamieszki, wojna (wyroki NSA z 16 lutego 2018 r., I GSK 703/16 i I GSK 170/16). Przez siłę wyższą rozumie się zdarzenie zewnętrzne (teoria obiektywna), które ma charakter nadzwyczajny (nikły stopień prawdopodobieństwa jego wystąpienia) i którego skutkom w świetle aktualnego poziomu wiedzy i techniki nie można zapobiec (por. post. SN z 16 września 2011 r., IV CSK 77/11).

(176) Samo wystąpienie okoliczności, które można uznać za przejaw siły wyższej, nie jest wystarczające do przyjęcia, iż w danych okolicznościach mamy do czynienia z działaniem siły wyższej w stosunku do konkretnego podmiotu, gdyż dodatkowo należy brać pod uwagę także to, czy osoba, która z zaistnienia obiektywnych zdarzeń, składających się na siłę

wyższą, wywodzi skutki prawne, mogła przeciwdziałać i zapobiec skutkom zaistnienia tych zdarzeń [T. Szanciło, *Prawo przewozowe. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 303; por. wyr. SN z 9 kwietnia 1952 r., C-962/51, OSNCK 1954, Nr 1, poz. 2; wyr. SN z 9 lipca 1962 r., I CR 34/62, OSNC 1963, Nr 12, poz. 262; wyr. SN z 11.1.2001 r., IV CKN 150/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 153, z glosą A. Szpunara, Rejent 2001, Nr 12, s. 111 i M. Kolasińskiego, PiP 2002, Nr 7, s. 100; por. także w Z. Radwański, A. Olejniczak, *Zobowiązania - część ogólna*, Warszawa 2008, s. 213; W. Czachórski w: Z. Radwański (red.), *System prawa cywilnego. Prawo zobowiązań - część ogólna*, t. 3, cz. 1, Wrocław 1981, s. 614; W. Dubis, w: E. Gniewek (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2008, art. 435, Nb 13; M. Safjan, w: K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. 1, Warszawa 2005, art. 435, Nb 17]³². Przy czym w orzecznictwie polskich sądów dominuje zapatrywanie opowiadające się za koncepcją obiektywną siły wyższej, zgodnie z którą do zdarzeń objętych kategorią siły wyższej zalicza się zdarzenia zewnętrzne w stosunku do przedsiębiorstwa. Ponadto zwykle dodaje się, że działanie siły wyższej musi być nieuchronne - czyli niemożliwe do zapobieżenia oraz nadzwyczajne - czyli niemożliwe do przewidzenia³³. Wymienione cechy musi wykazywać samo to zjawisko, które jest oceniane jako działanie siły wyższej. Samo w sobie musi być więc ono nadzwyczajne i w konsekwencji nieuchronne oraz w danym układzie stosunków niemożliwe do przewidzenia, czyli innymi słowy „przemożne”. Należy je zaś uznać za takie, jeżeli ze względu na tkwiącą w nim moc oddziaływania nie było przed nim, a ściślej - przed jego skutkami, żadnej obrony. W orzecznictwie podnosi się, że przy ocenie, czy mamy do czynienia z siłą wyższą należy brać pod uwagę także element subiektywny - tzn. to, czy zainteresowana osoba mogła przeciwdziałać i zapobiec działaniu obiektywnych zdarzeń, składających się na siłę wyższą. Ta okoliczność podlega ocenie w konkretnym układzie faktycznym.

- (177) Również w doktrynie prawa administracyjnego podkreśla się, że w pojęciu „siły wyższej” należy wyróżnić zarówno elementy obiektywne: zewnętrzny, nadzwyczajny charakter zdarzenia, brak możliwości jego przewidzenia oraz zapobiegnięcia mu, jak i subiektywne: zachowanie przez podmiot obowiązany najwyższej staranności w celu zapobieżenia

³² Zob. też: uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008/5/43; Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2011 r., IV CSK 77/11, LEX nr 1084732.

³³ Por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 20 października 1936 r., C II 2086/36, Zb. Urz. OSN 1937/4/158, z dnia 9 kwietnia 1952 r., C 962/51, OSNCK 1954/1/2, z dnia 7 lutego 1953 r., I C 60/53, OSNCK 1954/2/35, z dnia 30 kwietnia 1960 r., I CR 54/62, OSNC 1963/12/262, z dnia 26 sierpnia 1992 r., I PRN 36/92, OSNC 1993/7-8/138, z dnia 11 lutego 1997 r., II CKN 78/96, z dnia 24 listopada 2000 r., III CZP 37/00, OSNC 2001/4/56, z dnia 16 stycznia 2002 r., IV CKN 629/00, z dnia 4 września 2004 r., IV CKN 420/01. Podobnie NSA np. w wyroku z dnia 30 września 2014 r., II GSK 299/13, Legalis nr 1087299.

zdarzeniu lub jego skutkom. Wskazuje się, że pojęcie „siły wyższej” ulega subiektywizacji, zarówno gdy chodzi o wskazane elementy obiektywne, jak i wymóg, aby podmiot obowiązany, pomimo dochowania należytej staranności, nie mógł zapobiec zdarzeniu i jego skutkom³⁴. W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się również, że „siła wyższa”, jako przesłanka egzoneracyjna, powinna być przeszkodą o charakterze bezpośrednim³⁵. W konsekwencji zatem to samo zdarzenie, spełniające określone powyżej kryteria obiektywne, może w różny sposób oddziaływać na różne podmioty prawa, stanowiąc w niektórych przypadkach siłę wyższą, uniemożliwiającą spełnianie zobowiązań w terminie, a w innych nie stanowiąc przeszkody o takim charakterze.

(178) Biorąc pod uwagę wskazane cechy „siły wyższej” należy dojść do wniosku, że również na gruncie regulacji administracyjnoprawnej adresat zakazu jest zobowiązany do zachowania najwyższej staranności w zakresie podjęcia działań, w celu odwrócenia negatywnych skutków zaistniałej przeszkody tak, aby nie dopuścić do naruszenia zakazu administracyjnego³⁶.

(179) Nadto, oczywistym jest, że pomiędzy zdarzeniem kwalifikowanym, jako „siła wyższa”, a naruszeniem prawa musi istnieć bezpośredni związek przyczynowy. Na gruncie prawa cywilnego podkreśla się, że wystąpienie siły wyższej wywołuje skutek egzoneracyjny jedynie w przypadku, gdy siła wyższa stanowi wyłączną przyczynę niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, czy też szkody {tak: M. Zelek [w:] M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Art. 353-626. Wyd. 3, Warszawa 2022, Nb. V.3)}. Przyczyna ta musi zaistnieć faktycznie, a nie tylko potencjalnie uniemożliwić wykonanie zobowiązań, uprawnionemu do dochodzenia roszczeń oraz - co istotne - skutkowi temu uprawniony nie mógł zapobiec {P. Machnikowski [w:] E. Gniewek (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, 2011 r., s. 281, t.5}. W orzecznictwie sądowym podkreśla się, że siły wyższej, a nawet nadzwyczajnych okoliczności w rozumieniu 357¹ k.c., w przypadku działalności gospodarczej nie stanowią zjawiska takie jak spadek poziomu sprzedaży wynikający z przeobrażeń rynku, zwiększenia konkurencji, ewolucji zachowań konsumenckich, czy też zmiany legislacyjne oddziałujące na warunki prowadzenia działalności gospodarczej, które mają charakter powszechny i zostały wprowadzone drogą ustawy przez prawodawcę krajowego i jako takie wpisują się w ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej (tak m.in. WSA w Gliwicach

³⁴ M. Jaśkowska, M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, *Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego*, art. 189e kpa, opubl. Lex.

³⁵ Wyrok NSA z 30 września 2014 r., II GSK 299/13, Lex nr 1572663.

³⁶ Por. wyrok WSA w Warszawie z 26 lipca 2020 r., VI SA/Wa 2285/19, Lex 3050524, wyrok WSA w Rzeszowie z 20 września 2018 r., II SA/Rz 189/19, Lex nr 2557935.

w wyroku z dnia 17 lutego 2022, I SA/Gl 1438/21; SO w Płocku w wyroku z dnia 30 sierpnia 2019 r., I C 588/19). Przy czym nie można powoływać się na siłę wyższą, gdy naruszenie prawa stanowi konsekwencję nieusunięcia skutków jej działania lub gdy siła wyższa została poprzedzona czynnikiem przyczyniającym się do powstania stanu niezgodnego z prawem³⁷.

(180) Należy zauważyć, że podstawowe koncepcje teoretyczne siły wyższej zostały rozwinięte na tle prawa zobowiązań przy jej rozważaniu jako przyczyny usprawiedliwiającej niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania³⁸. W tym zakresie uznaje się, że na siłę wyższą (jako na okoliczność egzoneracyjną) może się strona zatem powoływać tylko wtedy, gdy ma ona wpływ na niemożność wykonania przez nią zobowiązania oraz gdy zachodzi bezpośredni związek przyczynowy między siłą wyższą, a niewykonaniem zobowiązania³⁹. W zakresie definicji pojęcia „siły wyższej”, o której mowa w art. 189e k.p.a. oraz innych przepisach prawa administracyjnego, doktryna prawa administracyjnego i orzecznictwo odwołują się do dorobku prawa cywilnego⁴⁰. W przedmiotowym postępowaniu jest to tym bardziej uzasadnione, że naruszenie zakazu administracyjnego powiązane jest z opóźnianiem się w spełnianiu świadczeń pieniężnych, a zatem niewykonaniem zobowiązań cywilnoprawnych. Skoro popełnienie deliktu administracyjnego, o którym mowa w art. 13b ust. 1 Ustawy polega na niewykonaniu zobowiązania - niespełnieniu w terminie świadczenia pieniężnego - to oczywistym jest, że „siła wyższa”, o której mowa w tym przepisie, musi stanowić przeszkodę w spełnianiu świadczeń pieniężnych.

(181) Analizowany przepis art. 13v ust. 7 Ustawy wyraźnie wskazuje, że siła wyższa jako przesłanka odstąpienia przez Prezesa UOKiK od wymierzenia kary administracyjnej, znajduje zastosowanie jedynie wówczas, gdy do naruszenia prawa doszło wskutek zdarzenia o takim charakterze. Konieczne jest zatem, żeby nadmierne opóźnienie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, które stanowi powód wymierzenia tej sankcji, pozostawało w bezpośrednim związku z wystąpieniem siły wyższej. Będzie się on wyrażał

³⁷ H. Knysiak-Sudyka (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, art. 189e, wyd. II, WKP 2019.

³⁸ Uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008/5/43.

³⁹ Tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 września 1971 r., II CR 388/71, OSNCP 1972/3/58. Rozważania SN dotyczą wprawdzie odpowiedzialności deliktowej za szkodę, ale pozostają aktualne w analizowanej sytuacji.

⁴⁰ M. Jaśkowska, M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, *Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego*, art. 189e kpa, opubl. Lex. Por. też wyrok NSA z 30 września 2014 r., II GSK 299/13, Lex nr 1572663.

w tym, że do naruszenia prawa ponad wszelką wątpliwość nie doszłoby, gdyby nie nastąpienie takiego zdarzenia.

(182) Biorąc pod uwagę cytowane wyżej orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego dotyczące „siły wyższej”, jako przyczyny zwolnienia z odpowiedzialności cywilnej (w tym przeszkody w wykonaniu zobowiązań), jak również spójne z nim orzecznictwo sądów administracyjnych dotyczące „siły wyższej”, jako przesłanki zwolnienia z odpowiedzialności administracyjnej - należy stwierdzić, że zastosowanie art. 13v ust. 7 Ustawy wymaga spełnienia następujących przesłanek:

- wykazania, że w określonym czasie w okresie objętym postępowaniem w stosunku do strony postępowania działało obiektywne zdarzenie o cechach „siły wyższej”, tj. zewnętrzne i nadzwyczajne (czyli nagłe i nieprzewidywalne);
- wykazania, że działanie „siły wyższej” stanowiło przeszkodę w spełnianiu świadczeń pieniężnych;
- wykazania, że strona postępowania nie mogła zapobiec działaniu tej siły i jej następstwom, że nie było przed nią żadnej obrony, nie dawało żadnej alternatywy - tak, że nawet przy zachowaniu najwyższej staranności nie mogła ona zapobiec naruszeniu zakazu (przemóżny charakter zdarzenia);
- wykazania, że działanie siły wyższej doprowadziło do nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych - czyli do naruszenia zakazu ustawowego (związek przyczynowy), czyli wykazana, że gdyby nie działanie siły wyższej, do naruszenia zakazu by nie doszło.

(183) Nie ulega przy tym wątpliwości, że wykazanie, że do naruszenia zakazu doszło wskutek działania siły wyższej, należy do adresata zakazu - czyli do Strony postępowania⁴¹.

(184) W demokratycznym państwie prawa oczywistym jest, iż wyjątków nie wolno interpretować rozszerzająco, co oznacza, że ich wykładnia powinna mieć ścisły charakter (*exceptiones sunt strictissimae interpretationis*). Siła wyższa jako przesłanka zwolnienia z odpowiedzialności cywilnej za niewykonanie zobowiązania jest wyjątkiem od zasady dotrzymywania umów (*pacta sunt servanda*), stanowiącej fundament prawa zobowiązań (art. 354 §1 *in principio*

⁴¹ M. Jaśkowska, M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, *Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego*, art. 189e kpa, opubl. Lex.

k.c.). Jako wyjątek od tej zasady - podobnie jak instytucja nadzwyczajnej zmiany stosunków (art. 357¹ k.c.) - powinna być interpretowana ściśle, a nie rozszerzająco⁴².

(185) Podobnie na gruncie tut. postępowania administracyjnego siła wyższa jako przesłanka odstąpienia od wymierzenia kary stanowi wyjątek od zasady nakładania przez Prezesa Urzędu administracyjnej kary pieniężnej za stwierdzony delikt administracyjny w postaci naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 13b ust. 1 Ustawy, tj. zakazu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych. Oznacza to, że art. 13v ust. 7 Ustawy, podobnie jak art. 354 § 1 oraz 357¹ k.c., powinien być interpretowany ściśle. Wszelka rozszerzająca wykładnia naruszałaby bowiem istotę odpowiedzialności za delikt administracyjny nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, zasadę równości traktowania podmiotów prawa przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP) oraz oznaczałaby przyznanie bezpodstawnej - uznaniowej ulgi w zapłacie kary, co byłoby jednoznaczne w skutkach z zastosowaniem selektywnej pomocy państwa, wbrew zasadom wynikającym z art. 107 Traktatu, a przez to zagrażałoby naruszeniem konkurencji na rynku wewnętrznym.

(186) Powyższe znajduje potwierdzenie również w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w licznych wyrokach, zapadłych w zróżnicowanych ramach prawnych, wskazuje na konieczność ścisłej interpretacji pojęcia siły wyższej jako wyjątku od zasady⁴³.

(187) Należy podkreślić, że wystąpienie samej pandemii epidemii COVID-19, jakiegokolwiek dotkliwe wiązałyby się z nią skutki dla gospodarki i przedsiębiorców, nie oznacza prawa do automatycznego przyznawania ulg w zapłacie zobowiązań publicznoprawnych. W tym zakresie organy władzy publicznej muszą działać na podstawie przepisów prawa i w jego granicach (art. 2 Konstytucji RP).

(188) W aktualnym orzecznictwie sądów powszechnych na gruncie art. 121 k.c. akcentuje się, że od marca 2020 r. w zakresie stosunków cywilnoprawnych nie wystąpił w kraju stan siły wyższej w rozumieniu tego przepisu. Siłę wyższą nadawane są różne znaczenia, ale zawsze muszą to być zdarzenia zewnętrzne, które faktycznie, a nie tylko potencjalnie

⁴² Por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 maja 2022 r., VII AGa 965/21, Lex nr 3425394, w którym Sąd ten stwierdził, że rozwiązanie zawarte w art. 357¹ k.c., jako wyjątek od zasady stabilności umów, zawartej w art. 354 kc, nie może być stosowany rozszerzająco.

⁴³ Por. np. wyroki Trybunału Sprawiedliwości: z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie z C-533/10 - CIVAD, EU:C:2012:347, (Nb 24-25); z dnia 18 lipca 2013 r. w sprawie C-99/12 - Eurofit, EU:C:2013:487, (Nb 37); z dnia 25 stycznia 2017 r., w sprawie C-640/15 - Vilkas, EU:C:2017:39, Nb 56, czy też wyrok z dnia 10 kwietnia 2003 r., w sprawie C-167/99 - SERS EU:C:2003:215 - w którym mowa o sile wyższej, jako odstępstwie od zasady wykonywania zobowiązań, (Nb 106).

uniemożliwiały uprawnionemu dochodzenia roszczeń oraz - co istotne - skutkowi temu uprawniony nie mógł zapobiec ([red.] E. Gniewek „Kodeks cywilny. Komentarz”, 2011 r., s. 281, t. 5)⁴⁴. Nawet jednak uznanie *in abstracto* epidemii COVID-19 za siłę wyższą nie jest wystarczające do uznania, że stanowi ona okoliczność egozneracyjną *in concreto*, tj. w konkretnej sprawie nie wystarczy wskazać na fakt powszechnie znany zaistnienia epidemii, ale należy wykazać, że zaistnienie epidemii wykluczało możliwość działania przez podmiot, który powołuje się na zaistnienie siły wyższej (zob.: wyrok SA w Lublinie z dnia 3 września 2021 r., I ACa 113/21, wyrok SO Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 16 grudnia 2022 r., IV Ca 1909/22). Co więcej, w piśmiennictwie prezentowany jest również pogląd, że epidemia COVID-19 nie stanowi w ogóle siły wyższej, lecz co najwyżej może być uznana za nadzwyczajną zmianę stosunków w rozumieniu art. 357¹ k.c., a tym samym stanowić przesłankę zastosowania tego przepisu (R. Strugała, Realizacja uprawnienia do żądania ukształtowania zobowiązania umownego na podstawie klauzuli *rebus sic stantibus* (art 357¹ K.C.), Palestra 4/2021, str. 54).

- (189) Przenosząc powyższe rozważania na grunt art. 13v ust. 7 ustawy należy zauważyć, że przepis *expressis verbis* wskazuje, że warunkiem odstąpienia przez Prezesa Urzędu od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej jest nie tyle wystąpienie siły wyższej, ale bezpośredni wpływ jej zaistnienia na powstanie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, tj. wykazania, że zaistnienie siły wyższej wykluczało możliwość terminowego spełniania przez Stronę świadczeń pieniężnych.
- (190) Zdaniem Strony postępowania istotny wpływ na spełnianie przez nią świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem miał wybuch epidemii SARS-CoV-2, które to zdarzenie stanowi siłę wyższą, w wyniku którego doszło do opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych. Swoje stanowisko Strona przedstawiła szczegółowo w piśmie z 1 marca 2021 r.
- (191) Strona podniosła, że działa w branży gastronomicznej, a główny przedmiot jej działalności tak w roku 2020, jak i obecnie stanowi prowadzenie restauracji i innych placówek gastronomicznych (PKD 56.10.A) oraz przygotowywanie i podawanie napojów (PKD 56.30.Z). Strona wskazała - jako fakt nie budzący wątpliwości - że branża gastronomiczna szczególnie została dotknięta skutkami pandemii ze względu na ograniczenia administracyjne i zmianę zachowań konsumentów. Już od 14 marca wprowadzono szereg obostrzeń związanych z prowadzoną działalnością. Na dowód powyższego Strona powołała szereg aktów prawnych

⁴⁴ Tak SA w Lublinie w wyroku z 3 września 2021 r., I ACa 113/21.

obowiązujących w poszczególnych miesiącach począwszy od 14 marca 2020 r. do 14 marca 2021 r. i wynikających z nich ograniczeń.

(192) Strona podniosła, że w żadnym miesiącu od marca 2020 r. nie miała możliwości prowadzenia sprzedaży w sposób nieograniczony, jak miało to miejsce przed wybuchem epidemii, a okoliczność ta wynika wyłącznie z faktu rozprzestrzeniania się na świecie koronawirusa oraz wprowadzonych przez organy państwowe przepisów, do których ma obowiązek się zastosować. Strona wskazała, że [informacja prawnie chroniona]. Nadto, wpływ na jej działalność miały również obostrzenia nałożone na centra handlowe, w których prowadzi ona swoje lokale gastronomiczne.

(193) Strona podniosła również, że [informacja prawnie chroniona].

(194) Strona podniosła, że sytuacja związana z epidemią koronawirusa w sposób znaczący wpłynęła na istotny spadek liczby otwartych restauracji w Polsce w marcu i kwietniu 2020 r. Strona wskazała, że stosownie do jej danych: według stanu na 31 marca 2020 r. - aktywnych było [informacja prawnie chroniona] restauracji, natomiast według stanu na 30 kwietnia 2020 r. - aktywnych było [informacja prawnie chroniona] restauracji.

(195) Strona podniosła, że epidemia koronawirusa negatywnie wpłynęła na jej sytuację finansową, co miałyby obrazować przygotowane przez Stronę wyciągi z jej ksiąg rachunkowych obejmujące wybrane dane finansowe i sporządzone na ich podstawie wskaźniki. Strona przedstawiła też dowody dotyczące jej sytuacji finansowej w roku 2019 i 2020 w postaci: sprawozdań F-01/ I-01, bilans oraz rachunek zysków i strat za rok 2019 i 2020, a także Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki AmRest sp. z o.o. w roku obrotowym 2020, rachunek przepływów pieniężnych za 2020 r. Zdaniem Strony w związku z wybuchem pandemii koronawirusa i wprowadzonymi ograniczeniami w prowadzeniu działalności gospodarczej odnotowała ona znaczący spadek przychodów i poniosła stratę z działalności gospodarczej, co znacząco utrudniło jej lub uniemożliwiło terminowe regulowanie zobowiązań wobec kontrahentów.

(196) Strona wskazała, że zakłócenia w regulowaniu przez nią zobowiązań wynikały także z [informacja prawnie chroniona].

(197) Strona wskazała nadto, że z uwagi na wystąpienie ograniczeń w zakresie prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej oraz pogarszania się jej sytuacji finansowej, podejmowała liczne działania mające na celu dostosowanie działalności do nowej rzeczywistości, w szczególności w zakresie [informacja prawnie chroniona]. Przy czym

każdorazowo Strona powoływała się na okoliczności związane z wybuchem epidemii koronawirusa. Na dowód powyższego Strona przedstawiła, m.in. [informacja prawnie chroniona].

- (198) Zdaniem Strony wszystkie powyższe okoliczności świadczą o tym, że zaktualizowało się w stosunku do niej zdarzenie siły wyższej mające wpływ na powstanie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych. Okoliczności te miałyby również dowodzić istnienia związku przyczynowego między zdarzeniem wybuchu epidemii wirusa SARS-CoV-2 i wprowadzonymi ograniczeniami (m.in. nałożonymi na podmioty działające w branży gastronomicznej oraz wynikającymi z konieczności zachowania dystansu społecznego), a niespełnieniem lub spełnieniem po terminie świadczeń pieniężnych przez Stronę w okresie objętym postępowaniem.
- (199) Rozważając, czy w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 7 Ustawy Prezes Urzędu wziął pod uwagę wszystkie powołane przez Stronę okoliczności i przeanalizował wszystkie przedłożone przez nią dowody. Na tej podstawie dokonał poniższych ustaleń.
- (200) Co do działania w stosunku do Strony w określonym czasie, czyli w okresie objętym niniejszym postępowaniem, obiektywnego zdarzenia o cechach „siły wyższej”, tj. zewnętrznego i nadzwyczajnego (czyli nagłego i nieprzewidywalnego), należy podnieść, co następuje.
- (201) W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na fakt, że niniejsze postępowanie obejmuje świadczenia pieniężne, które były wymagalne w okresie lipiec, sierpień i wrzesień 2020 r. Podkreślenia wymaga, że w okresie objętym postępowaniem stan epidemii nie był już okolicznością nagłą i nieprzewidywalną, której skutków nie można było przewidzieć i której skutkom nie można było zapobiec. Stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS Co-V-2 został bowiem ogłoszony na obszarze RP 13 marca 2020 r.⁴⁵, a stan epidemii - 20 marca 2020 r.⁴⁶. W związku z tym Strona miała możliwość przystosowania się do nowej sytuacji i - jako profesjonalny uczestnik obrotu - powinna była to uczynić. Podobne stanowisko wyrażane jest również w orzecznictwie sądów administracyjnych. W jednym z

⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 433).

⁴⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 490).

wyroków sąd administracyjny ocenił, że ograniczenia wywołane stanem epidemii nie są ani nową ani nagłą okolicznością w październiku 2020 r.⁴⁷.

(202) Co więcej, stan epidemii trwał niezmiennie od marca 2020 roku do maja 2022 roku i pomimo występujących w tym czasie kolejnych „fal epidemii” spowodowanych okresowymi spadkami i wzrostami liczby zachorowań, Strona w trakcie tego okresu prowadziła działalność gospodarczą i odbierała towar od swoich dostawców, za który zobowiązana była zapłacić w terminie wynagrodzenia dostawców. W odniesieniu do zakwestionowanych świadczeń pieniężnych objętych niniejszym postępowaniem, należy zauważyć, że Strona zawierała transakcje handlowe będące podstawą wystawienia faktur, również po ogłoszeniu stanu epidemii w Polsce i po nałożeniu ograniczeń związanych z prowadzeniem działalności w lokalach gastronomicznych - co oznacza, że Strona postępowania dokonywała zakupów ze świadomością stosunków i relacji gospodarczych w warunkach Covid-19.

(203) Za zewnętrzne i nadzwyczajne zdarzenie w okresie objętym postępowaniem nie może być też uznane ograniczenie prowadzenia działalności w lokalach gastronomicznych w marcu i kwietniu 2020 r., na które powołuje się Strona. Niezależnie od oceny wpływu tych okoliczności na możliwość spełniania świadczeń pieniężnych, należy podkreślić, że w okresie objętym postępowaniem nie obowiązywały wskazane przez Stronę zakazy administracyjne związane z prowadzeniem działalności w lokalach gastronomicznych. Znajduje to potwierdzenie również w Raporcie kwartalnym Q3 2020 AmRest Holding SE, sporządzonym za okres 9 miesięcy do 30 września 2020 r. Stwierdza się w nim, że w krajach Europy Środkowo-Wschodniej **na koniec września 2020 r. otwartych było 100% lokali grupy AmRest, podczas gdy na koniec czerwca 2020 r. - 99%.**

Dowód: Raport kwartalny Q3 2020 AmRest, skonsolidowany i jednostkowy - dostępny na stronie internetowej <https://www.amrest.eu/pl/inwestorzy/wyniki-finansowe>.

(204) Nadto, jak sama Strona przyznaje od wybuchu epidemii, przez cały okres objęty postępowaniem, mogła prowadzić działalność w innej formule, tj. „na wynos” lub „z dowozem” i taką działalność - jak sama przyznaje - prowadziła.

(205) Faktu działania w stosunku do Strony siły wyższej w okresie objętym postępowaniem nie można też wywodzić z tego, że [informacja prawnie chroniona]. Podobnie o działaniu w stosunku do niej siły wyższej nie świadczy [informacja prawnie chroniona].

⁴⁷ Wyrok WSA w Łodzi z 19 marca 2021 r., II SA/Łd 70/21, Lex nr 3172023.

(206) Jeśli zaś chodzi o [informacja prawnie chroniona]. Okoliczności te wynikają z decyzji ludzkich, nie mają charakteru nadzwyczajnego, ani przemożnego.

(207) Wreszcie, nie sposób wywodzić faktu działania w stosunku do Strony siły wyższej w okresie objętym postępowaniem z ogólnego stwierdzenia, że branża gastronomiczna została dotknięta epidemią w sposób szczególny. W tym zakresie należy podkreślić, że wpływ epidemii na tę branżę był zróżnicowany, zależny od potencjału ekonomicznego podmiotu, sposobu i skali prowadzenia działalności oraz zdolności do przemodelowania swej działalności. Z analiz ekonomicznych branży dokonanych przez Instytut GfK Polonia wynika, że w konsekwencji na pandemii zyskało 15 największych sieci, które zwiększyły liczbę lokali w stosunku do 2019 r. o ok. 5 %. Nie ma wątpliwości, że do grupy tych podmiotów należy Strona postępowania. Z analizy Sprawozdania Zarządu z działalności AmRest sp. z o.o. za rok finansowy zakończony 31 grudnia 2021 r. wynika, że Strona zanotowała w roku 2020 wzrost liczby restauracji w Polsce z 484 do 496 (otwarto 20 nowych restauracji, a zamknięto 8).

Dowód: Publikacja prasowa pt.: „Rzeź restauracji. Zyskały tylko wielkie sieci”, dostępna na stronie internetowej: <https://www.rp.pl/gastronomia/art19317031-rzez-restauracji-zyskaly-tylko-wielkie-sieci> (stan na 25.07.2023 r.).

Dowód: Sprawozdanie Zarządu AmRest sp. z o.o. za rok finansowy zakończony 31 grudnia 2021 r., opublikowane na portalu finansowym: <https://ekrs.ms.gov.pl/>.

(208) Strona postępowania nie wykazała też konkretnego przedziału czasowego w okresie objętym postępowaniem, w którym miałyby działać w stosunku do niej siła wyższa. Tylko wtedy wystąpienie w stosunku do niej ewentualnej siły wyższej byłoby weryfikowalne. Nie można też stwierdzić, że siła wyższa działała w stosunku do Strony nieprzerwanie od marca 2020 r., przez cały okres objęty postępowaniem. Siła wyższa to bowiem zdarzenie nagłe i nieprzewidywalne, przemożne w swych skutkach i ze względu na moc jego oddziaływania nie sposób nie określić jego ram czasowych przez zainteresowany podmiot - o ile działa w stosunku do danego podmiotu.

(209) Reasumując, w okolicznościach niniejszej sprawy nie można przyjąć, aby w okresie objętym postępowaniem w stosunku do Strony działało nagłe i nadzwyczajne zdarzenie o cechach siły wyższej, w szczególności zdarzenia tego nie stanowi wybuch epidemii COVID-19 w marcu 2020 r., ani ograniczenie prowadzenia działalności w lokalach gastronomicznych w marcu i kwietniu 2020 r., a tym bardziej inne ograniczenia prowadzenia działalności obowiązujące po okresie objętym postępowaniem, na które powołuje się Strona.

- (210) Niezależnie od powyższego Strona nie wykazała, aby okoliczności, na które się powołuje, tj. epidemia Covid-19 i zamknięcie lokali gastronomicznych w okresie poprzedzającym okres objęty postępowaniem, stanowiły dla niej przeszkodę w spełnianiu świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem.
- (211) Dla zastosowania art. 13v ust. 7 Ustawy nie jest bowiem wystarczające wykazanie, że epidemia Covid-19 wywołała negatywne konsekwencje dla danego podmiotu, ale konieczne jest wykazanie, że miała **realny wpływ na możliwość spełniania świadczeń pieniężnych**, tzn. że stanowiła zewnętrzną, nadzwyczajną i niemożliwą lub trudną do pokonania **przeszkodę** w spełnianiu tych świadczeń (nie dającą alternatywy innego zachowania) - bowiem popełnienie deliktu administracyjnego polega na niewykonaniu zobowiązań poprzez niespełnianie w umówionym terminie świadczeń pieniężnych.
- (212) W postępowaniu nie został ujawniony żaden dowód wskazujący, że wystąpienie epidemii Covid-19 uniemożliwiało Stronie terminowe spełnianie świadczeń pieniężnych. Za dowód taki nie można bowiem uznać wskazanych m.in. w piśmie z 1 marca 2021 r. oraz w odpowiedzi na zawiadomienie z 16 czerwca 2023 r. wyjaśnień Strony, z których wynika, iż w następstwie ogłoszenia w okresie od 14 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, mocą § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, bezpośrednim skutkiem epidemii Covid-19 był wynikający - z jednej strony ze zmian legislacyjnych, a z drugiej z drastycznej zmiany zachowań konsumenckich - spadek możliwości oferowania przez Stronę jej produktów oraz spadek popytu na nie, a także [informacja prawnie chroniona]. Strona w sprawozdaniu finansowym za 2020 r., a w szczególności prezentowanej w *Sprawozdaniu Zarządu z Działalności Spółki AmRest sp. z o.o. w roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2020 r.*, sporządzonym 26 lutego 2021 r., wskazała, że „mimo istotnego ustawowego ograniczenia możliwości sprzedaży w restauracjach, Spółka wypracowała przychody netto na poziomie 14,9% niższym niż w roku 2019, głównie dzięki zwiększeniu sprzedaży w kanałach na wynos, drive-through oraz z dostawą do domu (...) co spowodowało odnotowanie straty ze sprzedaży w wysokości 14 073 tys. zł, w porównaniu do zysku ze sprzedaży w wysokości 144 737 tys. zł za 2019 rok. (...) W 2020 roku Spółka wygenerowała stratę netto w kwocie **161 569 tys. zł** (w roku 2019 Spółka wygenerowała zysk w wysokości 68 259 tys. zł). W roku objętym sprawozdaniem Spółka zrealizowała przychody finansowe w kwocie **10 684 tys. zł** oraz koszty finansowe w kwocie **151 727 tys. zł**, na które głównie złożyły się odsetki od kredytów i pożyczek w kwocie 32 251 tys. zł, aktualizacja wartości

aktywów finansowych w kwocie 39 172 tys. zł oraz negatywne różnice kursowe w wysokości 72 678 tys. zł”. Strona w ww. sprawozdaniu wskazała także, że „skorzystała z programów rządowych, które obejmowały dofinansowanie do wynagrodzeń (prawie 27 mln zł) oraz pozwoliły na odroczenie płatności podatków, ubezpieczeń społecznych i innych zobowiązań publiczno-prawnych”. Dodatkowo w piśmie z 1 marca 2021 r. Strona podniosła, że poniesione przez nią w 2020 r. koszty pośrednictwa w przyjmowaniu zamówień i dokonywaniu dostaw były wyższe od tożsamyh kosztów poniesionych w 2019 r. o 17 634 976 zł.

- (213) Odnosząc się do powyższego w pierwszej kolejności należy zauważyć, iż w szczególności odroczenie płatności podatków, ubezpieczeń społecznych i innych zobowiązań publicznoprawnych, skutkowało tym, że Strona w 2020 r. powinna dysponować aktywami finansowymi umożliwiającymi jej regulowanie zobowiązań prywatnoprawnych. Po drugie, należy też mieć na uwadze to, iż wskazanie na wzrost kosztów [informacja prawnie chroniona] bez jednoczesnego wskazania [informacje prawnie chronione] nie służy rzeczywistemu wyjaśnieniu stanu faktycznego sprawy - a wręcz przeciwnie ma na celu jedynie to, by tut. organ oparł swoje rozstrzygnięcie na podstawie faktycznej niezgodnej z tym stanem.
- (214) W ocenie Prezesa Urzędu strata poniesiona przez Stronę w 2020 r. nie była w głównej mierze następstwem odnotowanej straty na sprzedaży, ale przede wszystkim nadwyżki poniesionych kosztów finansowych nad zrealizowanymi przychodami finansowymi. Sama **zaś strata na sprzedaży, wynosząca niecałe 0,9% przychodów netto ze sprzedaży** i zrównanych z nimi, niezależnie od epidemii wpisują się w cykl koniunktury i jako takie wpisują się w normalne ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej. Skoro zaś zdarzenia, na zaistnienie których powołuje się strona, tj. spadek sprzedaży, wpisuje się w ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej - to tym samym nie może stanowić siły wyższej.
- (215) Ponadto, co istotniejsze, żaden z dowodów zgromadzonych w sprawie nie świadczy o tym, że Strona w okresie, którego dotyczy postępowanie, nie mogła spełniać świadczeń pieniężnych z powodu wystąpienia siły wyższej, tj. że następstwem siły wyższej było to, że nie miała dostępu na aktywów finansowych.
- (216) Nadto należy mieć na względzie, że zgodnie z przepisem art. 13v ust.7 Ustawy „siła wyższa” ma być przyczyną nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych, a zatem ma dotyczyć samego procesu spełniania świadczeń pieniężnych, a nie sytuacji finansowej podmiotu, jego zdolności płatniczych, czy też aktualnego wskaźnika płynności finansowej.

- (217) Prezes Urzędu pragnie zauważyć, że wpływ sytuacji finansowej Strony postępowania na nadmierne opóźnianie się w spełnianiu świadczeń pieniężnych reguluje już przepis art. 13v ust. 6 Ustawy określając precyzyjnie kryteria odstąpienia od wymierzenia kary w sytuacji, gdy sama strona stała się ofiarą zatorów płatniczych. Zgodnie z treścią powołanego przepisu do jego zastosowania konieczne jest udowodnienie przez Stronę postępowania, że wartość świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych przez nią po terminie w okresie objętym postępowaniem jest większa lub równa wartości niespełnionych lub spełnionych przez nią po terminie świadczeń pieniężnych, za które zgodnie z art. 13v ust. 2 obliczono by jednostkowe kary. Jednak w przedmiotowej sprawie Strona nie wykazała, że zachodzą w stosunku do niej okoliczności, o których mowa w art. 13v ust. 6 Ustawy.
- (218) Mając na względzie treść przepisów art. 13v ust. 7 i 13v ust. 6 Ustawy oraz art. 13v ust. 1 zd. 1 *a contrario* - należy przyjąć, że pogorszenie sytuacji finansowej Strony, spadek sprzedaży, czy dochodów, nie stanowią samodzielnej i obligatoryjnej podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary administracyjnej przez Prezesa Urzędu. Zauważyć przy tym należy, że przyjęcie stanowiska odmiennego nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Dla zastosowania art. 13v ust. 7 Ustawy nie wystarcza wykazanie, że epidemia Sars-CoV-2 miała negatywny wpływ na Stronę i na jej finanse, ma ona bowiem stanowić przeszkodę w spełnieniu świadczenia pieniężnych, a popełnienie deliktu administracyjnego ma być skutkiem działania tej przeszkody. To jednak w niniejszym postępowaniu nie zostało wykazane przez Stronę postępowania.
- (219) Z ustaleń Prezesa Urzędu nie wynika również, jakoby Strona na skutek epidemii straciła nagle zdolności płatnicze - zdolność regulowania własnych zobowiązań. Wręcz przeciwnie - ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że sytuacja Strony w tym zakresie była stabilna.
- (220) Jak wspomniano, Strona otrzymała znaczącą pomoc ze środków publicznych, którą mogła przeznaczyć na regulowanie zobowiązań prywatnoprawnych. Poza tym, w sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki AmRest Sp. z o.o. stwierdza się, że: „Całościowe nakłady inwestycyjne w roku 2020 zamknęły się kwotą 109 964 tys. zł i obejmowały głównie nakłady na budowę nowych restauracji oraz na modernizację już istniejących. Inwestycje w roku 2020 były finansowane głównie poprzez dodatnie przepływy pieniężne z działalności operacyjnej”. Z powyższego wynika, że w 2020 r. Strona posiadała środki pieniężne z działalności operacyjnej, które zaangażowała w remonty dotychczasowych i budowę

nowych restauracji. Podczas gdy środki te mogły zostać przeznaczone na terminową spłatę zobowiązań.

(221) Analiza materiału dowodowego prowadzi do jednoznacznego wniosku, że w stosunku do Strony postępowania w ogóle nie zaistniała przeszkoda w spełnianiu świadczeń pieniężnych (czyli dokonywania płatności na rzecz dostawców) w okresie objętym postępowaniem. W całym okresie objętym postępowaniem Strona spełniała bowiem świadczenia pieniężne. Na podstawie analizy plików JPK_WB Prezes Urzędu nie dostrzegł, aby w okresie objętym postępowaniem istniał taki przedział czasowy, w którym Strona nie spełniałaby świadczeń pieniężnych - co mogłoby wskazywać na istnienie przeszkody w tym zakresie. Działanie „siły wyższej” - biorąc pod uwagę wskazane wyżej rozumienie tego pojęcia - powinno stanowić przeszkodę w spełnieniu świadczeń pieniężnych w ogóle, a nie ograniczenie w ich spełnianiu, czy też prawidłowym spełnianiu. Siła wyższa ze względu na przemożną moc swego oddziaływania nie działa bowiem wybiórczo, ani częściowo. W konsekwencji należałoby wykazać, że w okresie działania „siły wyższej” (istnienia przeszkody) Strona nie mogła spełniać świadczeń pieniężnych (a zatem nie spełniała ich) i dlatego doszło do takiego nagromadzenia opóźnień, że przekraczają one próg ustawowy, o którym mowa w art. 13b ust. 2 Ustawy. Tylko w takiej sytuacji działanie siły wyższej i jej wpływ na spełnienie świadczeń pieniężnych w określonym przedziale czasowym mogłoby być weryfikowalne.

Dowód: Pliki JPK_WB, [k. 210].

(222) W związku z tym należy przyjąć, że zarówno w lipcu, sierpniu, jak i wrześniu 2020 r. nie istniały dla Strony obiektywne przeszkody w spełnianiu świadczeń pieniężnych, czego dowodzi fakt, że świadczenia te były spełniane. Jeżeli Strona nie spełniała ich w terminie, to wynikało to z okoliczności, na które miała wpływ, mogły to być np. przyjęte priorytety w zakresie zarządzania kapitałem obrotowym, bądź przeznaczenie środków pieniężnych na inwestycje, czy też chęć kredytowania się kosztem dostawców.

(223) Jak podkreśla się w orzecznictwie sądów powszechnych „siła wyższa” ma być zdarzeniem zewnętrznym - czyli ma występować poza strukturą przedsiębiorstwa⁴⁸. Jak wskazuje Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu SN z dnia 26 października 2007 r.⁴⁹ - zewnętrzne pochodzenie działania siły wyższej definiuje się w sposób negatywny, określając jakie zdarzenia są wewnętrzne i przeciwstawia się im wszystkie pozostałe, uznając je jako

⁴⁸ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 19 listopada 2019 r., III APa 15/19, Lex 2750252.

⁴⁹ Sygn. akt III CZP 30/07, OSNC 2008/5/43.

zewnętrzne. Przy czym wewnętrzne są te zdarzenia, których źródłem jest działanie lub właściwość urządzeń, środków lub osób, jakimi posługuje się prowadzący przedsiębiorstwo. W przedmiotowym stanie faktycznym mamy do czynienia z decyzjami osób działających wewnątrz przedsiębiorstwa, a nie z działaniem siły zewnętrznej. Strona nie wykazała, aby opóźnienia w płatnościach były poza jej kontrolą.

(224) Niezależnie od kwalifikacji ww. działań Strony, z okoliczności niniejszej sprawy nie wynika, aby Strona wykazała się starannością, w celu uniknięcia naruszenia zakazu nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych.

(225) Skoro Strona zawierała transakcje handlowe w zmienionych warunkach wynikających z zaistnienia epidemii COVID-19, to miała możliwość i powinna była dostosować wielkość zamówień do swoich możliwości płatniczych lub uzgodnienia terminu zapłaty w sposób pozwalający na należyte wykonanie zobowiązań w stosunku do dostawców w tych zmienionych warunkach. Od ogłoszenia stanu epidemii Strona miała czas na przystosowanie się do ewentualnej, zmienionej sytuacji gospodarczej, np. poprzez zmianę kalendarza dostaw czy treści łączących ją umów - czego, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie uczyniła. Tym samym uznać należy, że Strona postępowania dokonywała zakupów ze świadomością stosunków i relacji gospodarczych w warunkach Covid-19 - co oznacza, że z punktu widzenia świadczeń pieniężnych niespełnionych lub spełnionych po terminie, objętych niniejszym postępowaniem - epidemia była Stronie znana w momencie zakupu czy poszczególnych dostaw towarów, i tym samym epidemia nie była już dla niej zdarzeniem nagłym i niespodziewanym. Nadto, należy podkreślić, że Strona działająca w obrocie jako profesjonalny przedsiębiorca winna dołożyć należytej staranności wymaganej w stosunkach gospodarczych i tak kształtować warunki umowne w transakcjach handlowych, wewnętrzne procesy rozliczeń z kontrahentami oraz organizować pracę, aby terminowo wywiązywać się ze swoich zobowiązań.

(226) Dochowując należytej, a nawet zwykłej staranności, Strona mogła zapobiec naruszeniu zakazu nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych.

(227) Strona nie wykazała również, aby dokonywała aktów staranności w stosunku do kontrahentów, związanych chociażby z obowiązkiem niezwłocznego zawiadomienia ich o istnieniu przeszkody w spełnianiu świadczeń pieniężnych, który to obowiązek jest ogólnie przyjęty w praktyce kontraktowej. Strona powołała się jedynie na [informacja prawnie chroniona].

(228) Niezależnie od powyższego, w stanie faktycznym niniejszej sprawy nie można też dopatrzeć się związku przyczynowego między zdarzeniami, na które powołuje się Strona,

a popełnieniem deliktu administracyjnego nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, a związku tego Strona nie wykazała.

- (229) Opisana przez Stronę okoliczność, która w jej ocenie wskazuje na wpływ siły wyższej w postaci epidemii Covid-19 na nieterminowe spełnianie przez Stronę świadczeń pieniężnych w okresie objętym postępowaniem wiąże się ze spadkiem obrotów w sklepach znajdujących się w galeriach handlowych oraz wysokimi kosztami ponoszonymi z tytułu czynszów najmu.
- (230) Zdaniem Prezesa Urzędu, spadek obrotu, zmiana zachowań konsumentów, spadek rentowności lokali, czy też wzrost kosztów prowadzenia działalności w związku ze zmianą formuły prowadzonej działalności - nawet jeśli wystąpiły w okresie epidemii - nie oznaczają, że stanowią przejaw działania siły wyższej w rozumieniu przepisu art. 13v ust. 7 Ustawy. Zgodnie z tym przepisem siła wyższa musi być bowiem przyczyną nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych. Tym samym, przywołane przez Stronę okoliczności nie stanowią zdarzeń nieprzewidywalnych, nadzwyczajnych, których skutkom nie można zapobiec w toku prowadzonej działalności. Przeciwnie - są to zdarzenia mieszczące się w pojęciu ryzyka przedsiębiorcy, które - w ramach należytej staranności - powinien uwzględniać.
- (231) Nieterminowe spełnianie świadczeń pieniężnych nie jest typowym następstwem samej epidemii COVID-19 jako takiej. W przeciwnym razie podmioty występujące w obrocie mogłyby zawsze powoływać się na tą okoliczność usprawiedliwiając swe opóźnienia i w końcowym efekcie negatywne skutki tych zachowań poniosłyby najslabsze ekonomicznie podmioty, co byłoby sprzeczne z celem Ustawy wyrażającym się w zapewnieniu kultury terminowych płatności.
- (232) Zdaniem Prezesa Urzędu siła wyższa w kontekście stanu epidemii COVID-19 mogłaby być rozważana w przypadku takich przeszkód w spełnianiu świadczeń pieniężnych, jak np.: decyzja inspektora sanitarnego o kwarantannie pracowników biura, powodująca brak dostępu przez uprawnionych do systemu płatniczego pozwalającego na dokonanie przelewów, w celu spełnienia świadczeń pieniężnych w terminie, czy też decyzja o zamknięciu zakładu pracy i brak dostępu do systemów księgowych - które to okoliczności mogłyby stanowić trudną do przezwyciężenia przeszkodę w spełnianiu świadczeń pieniężnych (np. dlatego, że wymagałoby to złamania zakazów administracyjnych).
- (233) Fakt, że w stosunku do Strony nie wystąpiły powyższe okoliczności, ani też inne obiektywne przeszkody w spełnianiu świadczeń pieniężnych, które pozwalałyby na zastosowanie art. 13v ust. 7 Ustawy, a związku przyczynowego pomiędzy wskazanymi przez Stronę trudnościami, które wystąpiły przed okresem objętym postępowaniem (tj. wybuch epidemii, zamknięcie

lokali gastronomicznych), a popełnieniem deliktu administracyjnego nie da się wykazać - świadczy o tym, że w niniejszej sprawie brak jest podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 7 Ustawy.

(234) Prezes Urzędu pragnie podkreślić, że stan epidemii może wpływać negatywnie na kondycję finansową wielu przedsiębiorstw. Nie można, powołując się na siłę wyższą, obciążać kontrahentów negatywnymi skutkami epidemii. Przyjęcie odmiennego stanowiska zaprzeczałoby celowi Ustawy, którym jest przeciwdziałanie powstawaniu zatorów płatniczych w gospodarce.

1.3. Przesłanka, o której mowa w art. 13v ust. 8 Ustawy

(235) Zgodnie z art. 13v ust. 8 Ustawy, „w uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu może odstąpić od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej”. Zaznaczyć przy tym należy, że przepis ten nie zawiera żadnych przykładowych przypadków (okoliczności) wskazujących na jego zastosowanie. Określając przesłankę, od której zależy zastosowanie uznania administracyjnego ustawodawca posłużył się zatem pojęciem niedookreślonym „uzasadnionego przypadku”, które podlega wykładni przez organ stosujący prawo.

(236) W ocenie Prezesa Urzędu użyte przez ustawodawcę sformułowanie „Prezes Urzędu może odstąpić” oznacza, że decyzje w tym względzie mieszczą się w ramach tzw. uznania administracyjnego. Uznanie administracyjne jest konstrukcją prawną pozwalającą organowi administracji publicznej na wybór konsekwencji prawnych powstania sytuacji, do której odnosi się hipoteza normy prawnej. A zatem przedmiotem uznania w rozpoznawanej sprawie jest określenie skutku prawnego w postaci nałożenia kary pieniężnej bądź odstąpienia od jej nałożenia.

(237) Ocena, czy w konkretnej sprawie występują okoliczności uzasadniające odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej, pozostawiona została organowi prowadzącemu postępowanie, ale to nie oznacza dowolności, bowiem wymaga uzasadnienia i podlega kontroli sądowo-administracyjnej.

(238) W przypadku kar za naruszenie zakazu nadmiernego opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, o którym mowa w art 13b ust. 1 Ustawy, art. 13v ust. 8 Ustawy ogranicza zakres stosowania przez Prezesa Urzędu uznania administracyjnego jedynie do uzasadnionych przypadków.

(239) W ocenie Prezesa Urzędu takim obiektywnie słusznym przypadkiem może być, np. ustalenie, że nałożenie kary byłoby sprzeczne z jej funkcjami. Z kolei „uzasadniony przypadek” nie

będzie zachodził dopóty, dopóki, interes społeczny w nałożeniu kary przeważa nad słusznym interesem strony w odstąpieniu od jej wymierzenia. Wskazać jednak należy, że zawsze decydują o tym indywidualne okoliczności konkretnego przypadku. Wynika to chociażby z faktu, że nawet podobne zachowania przedsiębiorców mogą w różny sposób wpływać na stan konkurencji na rynku⁵⁰.

(240) Również w literaturze przedmiotu wskazuje się, że art. 13v ust. 8 Ustawy mógłby mieć zastosowanie w sytuacji, w której wymierzenie administracyjnej kary pieniężnej byłoby sprzeczne z funkcjami kary i celami Ustawy, np. doprowadziłoby do dalszego spowolnienia obrotu gospodarczego i pogłębienia trudności z płynnością finansową kolejnych podmiotów⁵¹.

(241) Prezes Urzędu zważył, że administracyjna kara pieniężna, o której mowa w art. 13v ust. 1 pełni funkcję prewencyjno-wychowawczą, mającą na celu kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa i jego postaw wobec prawa poprzez wychowywanie (prewencję pozytywną) i odstraszenia od naruszenia prawa (prewencję negatywną)⁵². Związane jest to z realizacją celów Ustawy - kształtowania kultury terminowych płatności i przeciwdziałanie powstawaniu zatorów płatniczych w gospodarce. Nadto jej funkcja wyraża się również w zapobieganiu kredytowania się kosztem innych przedsiębiorców, poprzez uczynienie takiego zachowania nieopłacalnym.

(242) W nauce prawa i orzecznictwie wskazuje się, że administracyjne kary pieniężne - w odróżnieniu od środków karnych - pełnią przede wszystkim funkcję prewencyjną, a ich funkcja represyjna - chociaż nie jest negowana - nie pełni roli pierwszoplanowej⁵³. Jak podkreśla się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego - administracyjne kary pieniężne są środkami mającymi na celu mobilizowanie podmiotów do terminowego i prawidłowego wykonywania obowiązków wobec państwa, zapewniają zatem realizację wykonawczo-zarządzających zadań administracji. Przez zapowiedź negatywnych konsekwencji, jakie nastąpią w wypadku naruszenia obowiązków określonych w ustawie albo w decyzji administracyjnej, motywują adresatów do wykonywania ustawowych obowiązków⁵⁴.

(243) Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych - priorytetem w przedłożonym projekcie jest

⁵⁰ Por. C. Banasiński, *Dyskrecjonalność w prawie antymonopolowym*, Warszawa 2015 s. 429.

⁵¹ Por. A. Jakubowski, *Komentarz do art. 13 (w:) K. Osajda (red.), Ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Komentarz wyd. 4*, Legalis/el. 2021.

⁵² Zob. A. Piszcz, *Sankcje w polskim prawie antymonopolowym*, Białystok 2013 s. 59 - 60.

⁵³ R. Stankiewicz, *Komentarz do art. 189B (w:) R. Hausner, Kodeks Postępowania Administracyjnego Komentarz. Wydanie 7*, Legalis/el. 2021.

⁵⁴ Por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 marca 2010 r., sygn. akt P 9/08, OTK-A 2010, Nr 3, poz. 26.

przyjęcie skutecznych instrumentów ochrony wierzycieli. Z tych względów - oprócz instrumentów prywatnoprawnych, zdecydowano się na wprowadzenie kar finansowych dla podmiotów, które nadmiernie opóźniają się w spełnieniu swoich świadczeń pieniężnych wobec kontrahentów. W ten sposób ma powstać realny mechanizm wymuszający (w obawie przed sankcją) dokonywanie płatności w terminie. Niewątpliwie celem Ustawy jest w perspektywie poprawa sytuacji nieokreślonego kręgu wierzycieli poprzez wymuszenie za pomocą systemu represyjnego - przestrzegania przez dłużników umownych terminów zapłaty i nieprzekraczania terminów ustawowych, co ma sprzyjać budowaniu kultury terminowych płatności.

(244) Mając na uwadze powyższe, pojęcie „uzasadnionego przypadku” w rozumieniu art. 13v ust. 8 Ustawy powinno być interpretowane z uwzględnieniem całego kontekstu normatywnego tego przepisu, jak również przez pryzmat celów Ustawy i funkcji kary. A zatem dokonując jego wykładni należy wziąć pod uwagę:

- a) istotę deliktu administracyjnego nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych i obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej;
- b) konstrukcję kary - która jest sumą kar jednostkowych za każdy dzień opóźnienia, w czym wyraża się jej proporcjonalność w stosunku do skali naruszenia zakazu;
- c) obligatoryjność kary, której wymierzenie - wobec treści art. 13v ust. 1 zd. 1 Ustawy - jest zasadą w prowadzonych postępowaniach;
- d) przypadki obligujące do odstąpienia od wymierzenia kary uregulowane w: art. 13v ust. 7 Ustawy - jeżeli przyczyną nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych było działanie siły wyższej i w art. 13v ust. 6 Ustawy - jeżeli podmiot dopuszczający się naruszenia sam był „ofiara zatorów płatniczych”;
- e) zakres uznania administracyjnego w przypadku spełnienia przesłanki „uzasadnionego przypadku”, w tym wybór konsekwencji prawnych pomiędzy odstąpieniem od wymierzenia kary albo nieodstępowaniem od jej wymierzenia, bez możliwości częściowego odstąpienia od wymierzenia kary lub jej miarkowania.

(245) Biorąc pod uwagę wybór konsekwencji prawnych „uzasadniony przypadek”, o którym mowa w art. 13v ust. 8 Ustawy, musi być na tyle istotny, że nie wchodzi w grę miarkowanie kary lub jej obniżenie lecz odstąpienie od wymierzenia całej kary albo nieodstępowanie od jej wymierzenia. Chodzi więc o sytuację, w której wymierzenie kary jest w ogóle nieuzasadnione. W ocenie Prezesa Urzędu może ona zachodzić wówczas, gdy w okolicznościach danego przypadku kara miałaby nie osiągnąć swych funkcji prewencyjnych (wychowawczych) lub represyjnych z uwzględnieniem celu Ustawy, którym jest zapobieganie

powstawaniu zatorów płatniczych w gospodarce, zapobieganie kredytowania się kosztem wierzycieli i wprowadzenie kultury terminowych płatności.

- (246) Oceniając, czy w sprawie zachodzi przesłanka „uzasadnionego przypadku” do odstąpienia od wymierzenia kary należy mieć na względzie, że odpowiedzialność za popełnienie deliktu administracyjnego ma charakter zobiektywizowany. Zachowaniem nagannym jest samo opóźnienie, bez względu na stopień winy, czy obiektywne trudności w spełnieniu świadczenia, o ile nie mają one charakteru siły wyższej (art. 13v ust. 7 Ustawy). Dodatkowo, zdaniem ustawodawcy, kara nie jest zasadna również w sytuacji, gdy sam sprawca jest ofiarą zatorów, chociaż zachowanie jego również w tym przypadku jest oceniane nagannie, bowiem odstępując od wymierzenia kary Prezes Urzędu dokonuje pouczenia (art. 13 v ust. 6 Ustawy).
- (247) Odpowiedzialność za popełnienie deliktu administracyjnego jest ukształtowana podobnie do ogólnych zasad odpowiedzialności za spełnienie po terminie świadczenia pieniężnego i roszczenia odsetkowego. Kara naliczana jest za każde jednostkowe świadczenie, które było wymagalne w okresie objętym postępowaniem, a nie zostało spełnione w terminie. O wysokości kary decyduje długość opóźnienia i wysokość odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych. Wysokość kary nawiązuje zatem swym charakterem do wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, a zatem do wartości kredytu, którego udzielenie zostało wymuszone na wierzycielu poprzez nieterminową zapłatę świadczenia pieniężnego. Jest to zarazem wyraz proporcjonalności kary do skali naruszenia zakazu. W takiej konstrukcji kary realizuje się również jej funkcja prewencyjna wynikająca z celów Ustawy - zapobieganie zatorom płatniczym poprzez zniechęcenie dłużników do nieuprawnionego korzystania z kapitału wierzycieli w wyniku naruszania umownych terminów zapłaty lub stosowania zbyt długich terminów zapłaty, w szczególności w celu regulowania w ten sposób własnej płynności finansowej.
- (248) Należy też mieć na uwadze, że w przypadku ustalenia istnienia nadmiernego opóźniania się w spełnianiu świadczeń pieniężnych zasadą jest wymierzenie kary. Koreponduje to z faktem, że istotą tego deliktu jest stan opóźnienia w spełnieniu świadczeń pieniężnych, a zatem stan, w którym - zgodnie z ogólnymi zasadami odpowiedzialności kontraktowej - świadczenie pieniężne nie zostało spełnione w terminie, bez względu na przyczynę opóźnienia - chyba że wchodzi w grę przeszkoda w postaci siły wyższej. Dlatego też odstąpienie od wymierzenia kary na podstawie art. 13v ust. 8 Ustawy powinno być instytucją wyjątkową i stosowaną w sytuacjach nadzwyczajnych. Podobne stanowisko zajął NSA w wyroku z dnia 26 września 2002 r. (III SA 659/01)⁵⁵ w odniesieniu do wykładni pojęć

⁵⁵ Wyrok wraz z glosą M. Jaśkowskiej, OSP 2003/9/112.

niedookreślonych „ważny interes podatnika” oraz „interes publiczny” jako przesłanek umorzenia zaległości podatkowej na podstawie art. 67 §1 Ordynacji podatkowej, stwierdzając, że skoro umorzenie zaległości podatkowej jest sytuacją nadzwyczajną, a zasadą powinno być płacenie podatków, to tym samym przypadki odpowiadające użytym pojęciom niedookreślonym powinny posiadać tę samą cechę. Nie mogą ich stanowić tylko niepowodzenia w działalności gospodarczej, brak wiedzy i nieznajomość przepisów prawa u podatnika, lecz tylko takie czynniki, które są niezależne od jego sposobu postępowania, a więc takie, na które nie miał on wpływu.

(249) Biorąc pod uwagę powyższe, „uzasadniony przypadek” odstąpienia od wymierzenia kary powinien wiązać się z zaistnieniem okoliczności niezależnych od Strony, nadzwyczajnych lub niezależnych od jej postępowania, w obliczu których wymierzenie jej kary będzie nieuzasadnione. Kara nie spełni bowiem swoich funkcji prewencyjnych lub represyjnych. Bez wątplenia nie może tu zatem chodzić o problemy organizacyjne Strony, które stały się przyczyną opóźnień w spełnianiu świadczeń pieniężnych i doprowadziły do popełnienia deliktu administracyjnego. Sprzeciwiałoby się to bowiem opisanemu powyżej kontekstowi normatywnemu art. 13v ust. 8 Ustawy, a także celom Ustawy.

(250) Ustalenie zakresu pojęcia „uzasadnionego przypadku” powinno być również dokonywane z poszanowaniem zasady równości wobec prawa. Zgodnie z konstytucyjnymi zasadami równości wobec prawa i zakazu dyskryminacji, wyrażonymi w art. 32 Konstytucji RP, wszystkie podmioty są równe wobec prawa i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Zakaz dyskryminacji w procesie stosowania prawa oznacza zakaz nieuzasadnionego, nie znajdującego oparcia w normach prawnych, różnego kształtowania sytuacji prawnej podobnych podmiotów prawa. Dyskryminacja oznacza nierówne traktowanie podobnych podmiotów prawa w indywidualnych przypadkach, gdy zróżnicowanie to nie znajduje uzasadnienia w normach prawnych⁵⁶. Chodzi tu zarówno o pogorszenie sytuacji prawnej określonej grupy podmiotów, jak i o polepszenie sytuacji określonej grupy podmiotów (uprzywilejowanie) kosztem innych grup⁵⁷. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego zasady te odnosi się nie tylko do osób fizycznych, ale także osób prawnych i wszelkich innych podmiotów konstytucyjnych praw i wolności⁵⁸.

(251) Zgodnie ze swą dotychczasową praktyką, rozważając, czy w niniejszej sprawie zachodzi uzasadniony przypadek odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, Prezes

⁵⁶ Wyrok TK z 15.7.2010 r., sygn. akt K 63/07, OTK-A 2010, Nr 6, poz. 60

⁵⁷ Uzasadnienie orzeczenia TK z 9.3.1988 r., sygn. akt U 7/87, OTK 1988, Nr 1, poz. 1.

⁵⁸ Wyrok TK z 18.4.2000 r. sygn. akt K 23/99, OTK 2000, Nr 3, poz. 89.

Urzędu wziął pod uwagę powołane przez Stronę okoliczności i całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego i ocenił je z punktu widzenia funkcji i celu kary - jako kryterium decydującego o zastosowaniu przepisu art. 13v ust. 8 Ustawy.

(252) W piśmie z 1 marca 2021 r. Strona wniosła o odstąpienie od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 13v ust. 8 Ustawy wskazując, że *„Nawet zaś w sytuacji, w której Prezes UOKiK uznałby, że wyżej opisane zdarzenia nie mają charakteru zdarzenia siły wyższej, w przekonaniu Spółki - mając na uwadze zwłaszcza fakt, że działa ona w branży, która w sposób szczególny została dotknięta skutkami pandemii koronawirusa (branża gastronomiczna), okoliczności powyższe powinny zostać rozpatrzone (zgodnie z art. 13v ust. 8 Ustawy) jako uzasadnione przypadki, w których Prezes UOKiK może odstąpić od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej o której mowa w art. 13v ust. 1 Ustawy. Wobec tego, z ostrożności oraz na wypadek nieuznania powyższych zdarzeń za okoliczność siły wyższej, uprzejmie wnoszę o rozpatrzenie powyższych zdarzeń w kategoriach uzasadnionego przypadku, o którym mowa w art. 13v ust. 8 Ustawy”*.

(253) Pojęcie "uzasadnionego przypadku" jest pojęciem niedookreślonym i daje dużą swobodę tut. organowi w sprawie, ale jednocześnie wymaga odpowiedniego wyjaśnienia jego zastosowania na tle konkretnego stanu faktycznego w uzasadnieniu decyzji. W ocenie Prezesa Urzędu przedmiotowy przepis powinien być stosowany wyjątkowo, jedynie w przypadku, gdy nałożenie kary, niewątpliwie słuszne, byłoby nie do pogodzenia z innym interesem prawnie chronionym, a zwłaszcza z interesem społecznym. Tymczasem w niniejszym postępowaniu nie został ujawniony żaden fakt wskazujący, że istnieje prawnie relewantny interes, którego ochrona ma prymat nad nałożeniem kary za naruszenie ustawowego zakazu nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych. Zwłaszcza nie uzasadnia zastosowania odstąpienia na podstawie art. 13v ust. 8 Ustawy poniesienie przez Stronę straty na sprzedaży, wynosząca niecałe 0,9% przychodów netto ze sprzedaży i zrównanych z nimi - zdarzenia te bowiem w ocenie Prezesa tut. Urzędu wpisują się w ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej.

(254) Przyczyny takiej nie może stanowić również fakt, że branża gastronomiczna została dotknięta skutkami pandemii w sposób szczególny. Jak bowiem wskazano wyżej to ogólne stwierdzenie nie może mieć zastosowania do Strony postępowania.

(255) Niezależnie od powyższego, zdaniem Prezesa Urzędu, przepis art. 13v ust. 8 Ustawy powinien być stosowany z uwzględnieniem art. 107 Traktatu, a zatem nie może prowadzić do zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym. Mając na uwadze fakt, że Strona postępowania jest aktywnym uczestnikiem tego rynku oraz okoliczności niniejszej sprawy,

zastosowanie art. 13v ust. 8 Ustawy - prowadziłoby do bezprawnego przyznania selektywnej pomocy publicznej.

(256) Dlatego też, z uwagi na powyższe, Prezes Urzędu nie znalazł podstaw do uznania, że w niniejszej sprawie zachodzi uzasadniony przypadek mogący stanowić podstawę odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, w oparciu o art. 13v ust. 8 Ustawy.

(257) Dokonując ustaleń w tym zakresie Prezes Urzędu wziął przy tym pod uwagę cały kontekst normatywny przepisu art. 13v ust. 8 Ustawy oraz cele i funkcje Ustawy, a także całokształt okoliczności niniejszej sprawy, w tym wszystkie okoliczności podniesione przez Stronę.

2. Wymierzenie administracyjnej kary pieniężnej i jej podstawy⁵⁹

(258) Stosownie do treści art. 13v ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, w przypadku stwierdzenia nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez stronę postępowania, Prezes Urzędu nakłada na nią, w drodze decyzji, administracyjną karę pieniężną.

(259) Wysokość kary, o której mowa w ust. 1, obliczana jest jako suma jednostkowych kar za każde niespełnione oraz spełnione po terminie świadczenie pieniężne, które było wymagalne w okresie objętym postępowaniem, z pominięciem świadczeń pieniężnych, w przypadku których termin ich spełnienia upłynął wcześniej niż 2 lata przed dniem wszczęcia postępowania. Wysokość jednostkowej kary, o której mowa w zdaniu pierwszym, jest obliczana według wzoru:

$$JKP = WŚ \times n / 365 \times OU$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

JKP - jednostkową karę za niespełnione lub spełnione po terminie świadczenie pieniężne,

WŚ - wartość niespełnionego lub spełnionego po terminie świadczenia pieniężnego,

n - wyrażony w dniach okres, który upłynął od dnia wymagalności niespełnionego lub spełnionego po terminie świadczenia pieniężnego, do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem, albo do dnia jego spełnienia, jeżeli świadczenie pieniężne zostało spełnione w okresie objętym postępowaniem,

OU - odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, ustalone na dzień wydania decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej.

⁵⁹ Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym do 7 grudnia 2022 r. w zw. z art. 3 ust. 6 Ustawy nowelizującej.

- (260) Jako podstawę wymierzenia kary Prezes Urzędu przyjął ustaloną w toku postępowania liczbę dni opóźnienia każdego świadczenia pieniężnego niespełnionego lub spełnionego po terminie przez Stronę postępowania oraz jego wartość ustaloną na podstawie zgromadzonych w sprawie dowodów i przy zastosowaniu wskazanego w niniejszym piśmie przelicznika kursu walut w odniesieniu do świadczeń pieniężnych wyrażonych w walutach obcych.
- (261) Odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, ustalone na dzień wydania niniejszej decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej wynoszą 16,75% w stosunku rocznym⁶⁰.
- (262) W oparciu o powyższe założenia wynikające z przepisów Ustawy oraz zebrany w sprawie materiał dowodowy Prezes Urzędu obliczył jednostkowe kary „JKP” za każde niespełnione oraz spełnione po terminie świadczenie pieniężne wyszczególnione w Tabelach od Z.1 do Z.6 i obliczył sumę jednostkowych kar w każdej z tabel:
- w Tabeli Z.1 suma jednostkowych kar wynosi [informacja prawnie chroniona];
 - w Tabeli Z.2 suma jednostkowych kar wynosi [informacja prawnie chroniona];
 - w Tabeli Z.3a suma jednostkowych kar wynosi [informacja prawnie chroniona];
 - w Tabeli Z.3b suma jednostkowych kar wynosi [informacja prawnie chroniona];
 - w Tabeli Z.4a suma jednostkowych kar wynosi [informacja prawnie chroniona];
 - w Tabeli Z.4b suma jednostkowych kar wynosi [informacja prawnie chroniona];
 - w Tabeli Z.5 suma jednostkowych kar wynosi [informacja prawnie chroniona].
- (263) Suma jednostkowych kar za każde niespełnione oraz spełnione po terminie świadczenie pieniężne, które było wymagalne w okresie objętym postępowaniem wynosi 3 234 224,76 złotych.
- (264) Mając na uwadze powyższe ustalenia, a także dokonane wyliczenia w zakresie sumy świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez Stronę, w konsekwencji stanowiące o nadmiernym opóźnianiu się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez Stronę postępowania, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, Prezes Urzędu nałożył na AmRest sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu administracyjną karę pieniężną w wysokości 3 234 224,76 złotych i orzekł jak w punkcie I.2 sentencji decyzji.
- (265) Stosownie do treści art. 13x ust. 2 Ustawy, administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

⁶⁰ Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych (M.P. 2023 r. poz. 626).

(266) Stosownie do treści art. 13x ust. 1 Ustawy, środki finansowe pochodzące z administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 13t i art. 13v, stanowią dochód budżetu państwa, i są wnoszone na rachunek bieżący dochodów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

(267) Mając na uwadze powyższe, administracyjną karę pieniężną nałożoną przez Prezesa UOKiK niniejszą decyzją, AmRest sp. z o.o. jest zobowiązana uiścić w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna na podany poniżej rachunek bankowy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP o/o Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

3. Przesłanka obniżenia kary o 20% na podstawie art. 13v ust. 3 pkt 1 Ustawy

(268) Stosownie do treści art. 13v ust. 3 pkt 1 Ustawy, Prezes Urzędu obniża wysokość administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, obliczonej zgodnie z ust. 2 o 20% - w przypadku gdy strona postępowania przed jego wszczęciem spełniła wszystkie świadczenia pieniężne, za które zgodnie z ust. 2 obliczono jednostkowe kary, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych lub spełniła je, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia stronie postanowienia o wszczęciu postępowania.

(269) Prezes Urzędu ustalił, że zakwestionowane świadczenia pieniężne, tj. te, za które zgodnie z art. 13v ust. 2 Ustawy, Prezes Urzędu zamierza obliczyć jednostkowe kary, nie zostały przez Stronę postępowania spełnione przed 16 grudnia 2020 r. Jednocześnie, analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie potwierdza, aby w terminie 14 dni od dnia doręczenia Stronie postępowania postanowienia o wszczęciu postępowania, Strona spełniła ww. świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych. Wobec powyższego, Prezes Urzędu nie będzie miał podstaw do obniżenia kary na podstawie art. 13v ust. 3 pkt 1 Ustawy.

VIII. Koszty postępowania

(270) Art. 13h ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych w przedmiocie kosztów postępowania nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Natomiast stosownie do art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania stwierdzono naruszenie jej

przepisów, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania.

- (271) Zgodnie z art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, do kosztów postępowania zalicza się m.in.: koszty podróży i inne należności świadków i biegłych, koszty spowodowane oględzinami na miejscu, koszty mediacji, a także koszty doręczenia stronom pism urzędowych.
- (272) Zgodnie z art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustala w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.
- (273) Postępowanie zakończone niniejszą decyzją zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.
- (274) W niniejszej sprawie jako koszty postępowania Prezes Urzędu wskazał koszty związane z korespondencją prowadzoną w toku postępowania i ustalił je na kwotę 312,00 złotych.
- (275) Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu postanowił obciążyć Stronę niniejszego postępowania kosztami postępowania w wysokości 312,00 złotych i orzekł jak w punkcie II.1 sentencji decyzji.
- (276) Ww. kwotę należy uiścić w terminie 14 dni od dnia, w którym rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów stanie się ostateczne, na podany poniżej rachunek bankowy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP o/o Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

IX. Pouczenie

1. Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z rozstrzygnięcia może zwrócić się do Prezesa Urzędu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy⁶¹ w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji⁶². Przed upływem terminu do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie ulega wykonaniu, zaś wniosek wstrzymuje wykonanie decyzji⁶³.

⁶¹ Na podstawie art. 13v ust. 9 Ustawy

⁶² Na podstawie art. 129 § 1 i 2 w zw. z art. 127 § 3 k.p.a. w zw. z art. 13q Ustawy

⁶³ Na podstawie art. 130 § 1 i 2 z art. 127 § 3 k.p.a. w zw. z art. 13q Ustawy

2. Strona, bez konieczności skorzystania z prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy, może wnieść skargę na decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia stronie decyzji⁶⁴.
3. Skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu⁶⁵.
4. Wpis stosunkowy od skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego zależy od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł⁶⁶.
5. Strona wnosząca skargę może w ramach prawa pomocy ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika⁶⁷.
6. W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania, na które, stosownie do treści art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 13 h ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, przysługuje zażalenie, wskazać należy, że:
 - 1) strona niezadowolona z postanowienia może się zwrócić do Prezesa UOKiK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy⁶⁸;
 - 2) wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy należy wnieść do Prezesa UOKiK w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia niniejszego postanowienia;
 - 3) strona może wnieść skargę na niniejsze postanowienie bez konieczności wcześniejszego składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prezesa UOKiK, a skargę należy w takim przypadku wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie⁶⁹;

⁶⁴ Na podstawie art. 52 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 329 ze zm.), dalej: „p.p.s.a.”

⁶⁵ Na podstawie art. 54 § 1 p.p.s.a.

⁶⁶ Na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 221 poz. 2193)

⁶⁷ Na podstawie art. 243 i nast. p.p.s.a.

⁶⁸ Na podstawie art. 127 § 3 w zw. z art. 144 k.p.a. w zw. z art. 13q Ustawy.

⁶⁹ Na podstawie art. 52 § 3 p.p.s.a.

- 4) skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie albo aktu, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4a⁷⁰;
- 5) skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego należy wniesć za pośrednictwem Prezesa Urzędu;
- 6) od skargi na niniejsze postanowienie pobierany jest wpis stały w wysokości 100 zł⁷¹;
- 7) strona wnosząca skargę może w ramach prawa pomocy ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika.

7. Stosownie do treści art. 13x ustawy:

- 1) środki finansowe pochodzące z administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 13t i art. 13v, stanowią dochód budżetu państwa, i są wnoszone na rachunek bieżący dochodów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 2) administracyjną karę pieniężną, o której mowa w art. 13t i art. 13v, uiszcza się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o jej nałożeniu stała się ostateczna;
- 3) w przypadku upływu terminu, o którym mowa w ust. 2, administracyjna kara pieniężna, o której mowa w art. 13t i art. 13v, podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 4) w przypadku nieterminowego uiszczenia administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w art. 13t i art. 13v, odsetek nie nalicza się.

X. Wykaz załączników do decyzji⁷²

Załącznik nr 1 - Tabela W.1a. Wyłączenia przedmiotowe i podmiotowe

Załącznik nr 2 - Tabela W.1b. Kaucje gwarancyjne

Załącznik nr 3 - Tabela W.2a. Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę przed okresem objętym postępowaniem

Załącznik nr 4 - Tabela W.2b. Świadczenia pieniężne wymagalne po okresie objętym postępowaniem

Załącznik nr 5 - Tabela W.3. Świadczenia pieniężne, które stały się wymagalne przed 1 stycznia 2020 r.

Załącznik nr 6 - Tabela W.4. Świadczenia pieniężne, dla których dokonano korekt księgowych lub wystawione zostały faktury korygujące na pełną wartość

⁷⁰ Na podstawie art. 53 § 1 p.p.s.a.

⁷¹ Na podstawie § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

⁷² Na podstawie art. 1 pkt 13 w zw. z art. 3 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2414).

Załącznik nr 7 - Tabela W.5. Pozycje zwielokrotnione

Załącznik nr 8 - Tabela W.6. Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę w terminie

Załącznik nr 9 - Tabela W.7. Świadczenia pieniężne, wobec których pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego

Załącznik nr 10 - Tabela Z.1. Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie lub niespełnione w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w walucie złoty (PLN)

Załącznik nr 11 - Tabela Z.2. Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie lub niespełnione w okresie objętym postępowaniem, co do których wartość świadczenia pieniężnego strony transakcji handlowych ustaliły w walucie obcej

Załącznik nr 12 - Tabela Z.3a. Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie, których zapłata była dokonywana w częściach, co do których wartość strony transakcji handlowych ustaliły w złotych (PLN)

Załącznik nr 13 - Tabela Z.3b. Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie, których zapłata była dokonywana w częściach, co do których wartość strony transakcji handlowych ustaliły w walucie obcej

Załącznik nr 14 - Tabela Z.4a. Świadczenia pieniężne, których wartość strony transakcji handlowych ustaliły w walucie złoty, uznane przez Prezesa UOKiK za spełnione przez Stronę po upływie maksymalnego terminu zapłaty ustalonego w oparciu o art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy

Załącznik nr 15 - Tabela Z.4b. Świadczenia pieniężne, których wartość strony transakcji handlowych ustaliły w walucie obcej, uznane przez Prezesa UOKiK za spełnione przez Stronę po upływie maksymalnego terminu zapłaty ustalonego w oparciu o art. 13 ust. 2 pkt 2 Ustawy

Załącznik nr 16 - Tabela Z.5. Świadczenia pieniężne spełnione przez Stronę po terminie lub niespełnione w okresie objętym postępowaniem, pomniejszone o kwoty wynikające z faktur korygujących

Załącznik nr 17 - Tabela N.1. Świadczenia pieniężne otrzymane przez Stronę po terminie lub nieotrzymane w okresie objętym postępowaniem

*Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*

*Marlena Boba
Zastępca Dyrektora
Departamentu Postępowania
w Sprawach Zatorów Płatniczych*